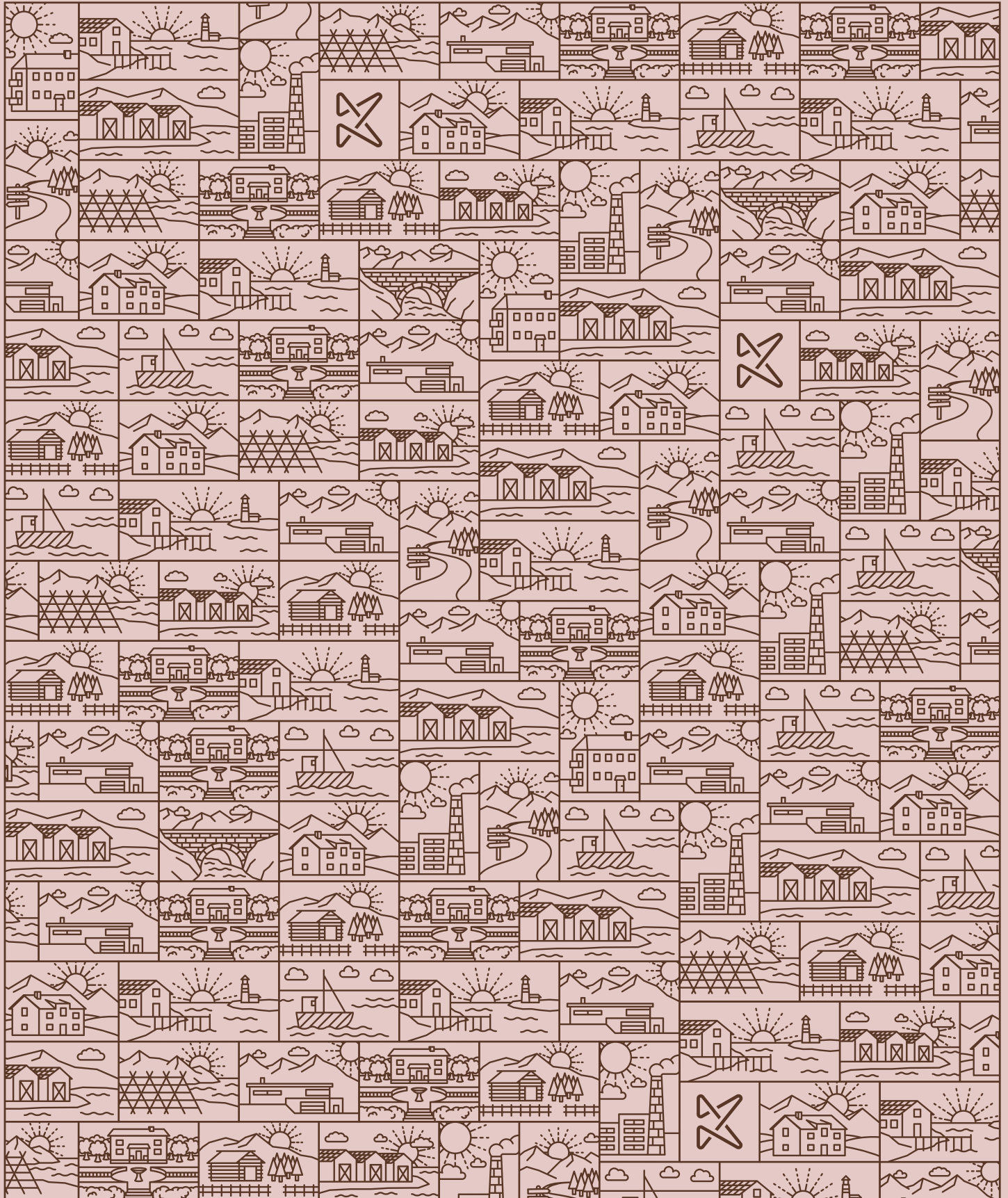

Kulturminnefondet

Gildestova

På Tolga i Innlandet skal Gildestova på gamle Hotel Central settes i stand etter å ha stått tomt i mange år.

– Jeg vil ta tilbake noe av den sjarmen og historien og videreføre det, forteller Helga Storbekken.

Gildestova skal tas i bruk i virksomheten til Galleri Tøysentralen, som ved siden av kunstutstillinger også arrangerer kurs og arbeider med integrering i kommunen. Foto: Linda Herud/Arbeidets Rett

Senja

Stiftelsen Gamle Gibostad får 600 000 kroner i støtte fra Kulturminnefondet til å sette i stand kaianlegg og brygge på Gibostad på Senja i Troms og Finnmark. Etter gjennomføring vil prosjektet gi enklere adkomst til sjøen som danner grunnlag for næringsutvikling både eier og mulighet for utvikling av kulturnæring.

Havnegata

I Risør støtter Kulturminnefondet gjennom flere prosjekter istandsettingen av Storgata 8 og Havnegata 8, hvor det i tillegg til et planlagt bygningsvernenter for Risør også tilrettelegges for flerbrukshus for byens befolkning og for bruk av en IA-bedrift som driver opplæring innen media, samt lokaler for kafé og butikk

– Uten støtten fra Kulturminnefondet og Risør kommune, og all positiviteten vi har møtt fra alle forbigående, hadde dette prosjektet ikke latt seg gjennomføre, forteller Arvid Sollie. Havnegata 8, som før var et falleferdig bygg, er i dag blitt en lokal perle der folk og hus blomstrer. Foto: Daniel Jacobsen

INNHold

Del I: Styreleders beretning	7
Del II: Introduksjon til virksomheten og hovedtall	8
Introduksjon til virksomheten	8
Styrets arbeid	8
Hovedtall	10
Del III: Årets aktiviteter og resultater	13
Årets aktiviteter og resultater 2021	13
Nasjonalt mål 1	13
Nasjonalt mål 2	16
Nasjonalt mål 3	18
Samordnings- og digitaliseringsstrategien	25
Fellesføringer for statlige etater	26
Del IV: Styring og kontroll	29
Internkontroll og risikostyring	29
Del V: Vurdering av framtidssutsikter	31
Vurdering av framtidssutsikter	31
Del VI: Årsregnskap	32
Ledelseskomentar til årsregnskapet 2021	32
Regnskapsprinsipp	33
Bevilgningsrapport	33
Årsregnskapet	34
Resultatregnskap	36
Balanse	37
Kontantstrømoppstilling	38
Noter	39

Vika i Sunndal

Å øke energieffektiviteten i gamle hus er mer klimavennlig enn å rive og bygge nytt, og Kulturminnefondet har i tråd med tildelingsbrev og prioriteringsnotat vært mer imøtekommende for prosjekter med målrettede tiltak for energieffektivisering.

Kulturminnefondet har gitt tilsagn om støtte til energieffektiviseringstiltak med optoglass i 32 vinduer på et nordmørslån fra 1869 som ligger på et helhetlig gårdstun i Sunndal, Møre og Romsdal. Her vil et ungt par med barn etablere seg, og tiltaket vil sørge for at huset blir varmt og vindtett. Tiltakene er et godt eksempel på vern gjennom aktiv bruk. Foto: Fra søknad til Kulturminnefondet

VERN GJENNOM AKTIV BRUK

Kulturminnefondets styre vedtok i 2021 en ny strategi. Vår nye visjon er «vern gjennom *aktiv bruk*».

Strategien har klare målformuleringer som er spesifisert i tre konkrete mål:

- være et lavterskeltilbud for private eiere
- videreutvikle organisasjonen til det beste for de private eierne
- formidle mulighetene for ny bruk, gjenbruk og transformasjon til private eiere.

Vår erfaring er at vern og aktiv bruk må gå hånd i hånd. Eierne må bli sett og hørt. Deres synspunkter er viktige, fordi det er de private eierne og de frivillige organisasjonene som forvalter storparten av de verneverdige kulturmiljøene i Norge. Uten motiverte eiere hjelper det lite.

Kulturminnefondet prioriterer prosjekter som omfatter ombruk, sirkulær økonomi og næringsutvikling. For å få til praktiske løsninger, som gir grunnlag for framtidig bruk, er vi mulighetsorientert i vår dialog med eierne av kulturmiljøene.

Gjennom denne strategien er det en tydelig føring. Både internt og eksternt. Vi leter etter løsninger på det som måtte være av utfordringer. Vi søker dialog og samarbeid. Vi deler vår kompetanse. Vi forstår at eierne ikke bare vil berge sine kulturmiljøer, men også bruke dem til å skape nye verdier i fremtiden. Vi vil være eiernes beste hjelpere på denne veien.

Stor søknadsvekst

Jeg tror den nye strategiplanen bidro til at Kulturminnefondet i 2021 opplevde en rekordartet vekst i søknadsmengden. Aldri før har Kulturminnefondet mottatt så mange søknader på ett år. Interessen for å sette i stand kulturmiljøer øker over hele landet. Vi er veldig fornøyde med at så mange har søkt om støtte, for det betyr at stadig flere ser verdien av å ta vare på kulturminner, og at de ser at bygget de eier, båten de seiler med og huset de bor i har en verdi i lokalsamfunnet.

Tilskudd fra Kulturminnefondet er på mange måter utslagsgivende for den store innsatsen som legges ned av eierne. Det er også verdt å merke seg at pengene fra Kulturminnefondet i mange tilfeller utløser andre tilskudd fra andre finansieringskilder og ikke minst en stor innsats fra private.

Digitalisering

I 2021 har vi endret vår arbeidsform i betydelig grad. Det å senke terskelen for søkerne, slik at søknadsprosessen blir så enkel som mulig, gjør at eierne kan bruke mer tid på kulturminnet og mindre tid på søknadsprosess og rapportering. Nå hjelper vi søkere gjennom digitale befaringer og nettbaserte kurs og informasjonsmøter.

Mange synes det er fint å kunne følge med på våre aktiviteter uansett hvor de rent geografisk befinner seg i landet.

Digitale løsninger er viktige virkemidler for å kunne skape engasjement og tjenester som er enkle å bruke, i tillegg til effektive og pålitelige. Derfor har vi en aktiv holdning til den digitale utviklingen.

Det er en løsningsorientert tilnærming og gode råd som skaper motivasjon og engasjement. Pengene som kommer med tilskuddet hjelper også, men det er avgjørende at eieren blir sett og hørt, og får tro på kulturminnet er viktig, lar seg redde og kan få en funksjon i fremtiden.

Formidling

Vårt arbeid med å formidle mulighetene for ny bruk, gjenbruk og transformasjon overfor eiere av kulturmiljøer er intensivert i 2021. Vi legger til rette for ombruk ved å gi støtte til å sette i stand. Derfor må Kulturminnefondets bidrag ses som et viktig virkemiddel i satsingen på sirkulærøkonomi. Kulturminnefondet har bidratt til at kulturmiljøer har fått økt synlighet og når flere i ulike kanaler som sosiale medier, lokal og regional presse og internett.

Administrasjon

Det er menneskene som er Kulturminnefondets viktigste ressurs. Tilrettelegging for at private eiere skal lykkes i sine prosjekter er avgjørende for at vi skal lykkes med vårt samfunnsoppdrag. Våre medarbeidere tar et felles tverrfaglig ansvar for samhandling og forbedringsarbeid. Vi har en organisasjonskultur hvor våre medarbeidere tar eierskap til utviklingsarbeidet. Kulturminnefondet er en attraktiv arbeidsplass med lav «turnover», og mange kvalifiserte søkere når vi har ledige stillinger. Selv om søknadsmengden har økt betydelig i 2021, er administrasjonen fortsatt liten. Dette har vi klart ved å arbeide aktivt med å fornye, forenkle og forbedre våre tjenester og samarbeidsformer.

Styret i Kulturminnefondet er godt fornøyd med måloppnåelse og resultatene virksomheten har oppnådd i 2021.

Jeg benytter denne anledningen til å takke styret og administrasjonen for godt samarbeid. Vi takker Klima- og miljødepartementet for oppdrag og virkemidler. Til slutt vil jeg sende en særlig takk til alle de private eierne av kulturminner som bruker tid, engasjement og ressurser i bevaring og bruk av kulturminner over hele landet.

Røros, mars 2022

Tine Sundtoft
styreleder

INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN

Kulturminnefondet ble opprettet i 2003, og er i dag et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, direkte underlagt Klima- og miljødepartementet (KLD). Virksomhetens hovedformål er å bevilge penger til kulturminnetiltak. Kulturminnefondet er en rendyrket tilskuddsordning og lavterskeltilbud for private eier av verneverdige kulturminner.

En egen forskrift for Kulturminnefondet gir føringer for virksomheten (Forskrift om vedtekter for Norsk kulturminnefond, FOR-2014-01-31-105). Videre gir det årlige tildelingsbrevet og økonomiinstruksen fra departementet nærmere føringer for Kulturminnefondets styre og administrasjon. Ifølge forskriften kan midler brukes til tiltak innenfor hele kulturminnefeltet og formålet er formulert slik:

Kulturminnefondet skal:

- bidra til å styrke arbeidet med å bevare verneverdige og fredete kulturminner
- bidra til at et mangfold av kulturminner og kulturmiljøer kan benyttes som grunnlag for framtidig opplevelse, kunnskap, utvikling og verdiskaping.

Kulturminnefondet er et økonomisk virkemiddel i arbeidet med å ta vare på kulturminner og kulturmiljøer, og har et ansvar for å følge Klima- og miljødepartementets helhetlige miljøpolitikk. I dette ligger særlig ansvaret for å redusere tapet av kulturminner og sørge for at kulturarven blir et viktig bidrag i samfunnsutviklingen.

Kulturminnefondet er lokalisert på Røros. Kulturminnefondet har pr. 31. desember 2021 22 ansatte fordelt på 16,9 utførte årsverk.

Administrativ ledelse:

- Direktør: Simen Bjørgen
- Assisterende direktør: Pia Wigtil

STYRETS ARBEID

Styret forvalter midlene i samsvar med og innenfor rammene av forskriften, og treffer vedtak og tilskudd fra midlene. Klima- og miljødepartementet oppnevnte nytt styre 27. juli 2019.

Styreleder og nestleder utgjør styrets arbeidsutvalg, og deltar i halvårsmøtene med Klima- og miljødepartementet.

Tine Sundtoft,
styreleder

Hanne Kristin Jakhelln,
nestleder

Kjetil Reinskou,
styremedlem

Atle Hamar,
styremedlem

Elisabeth Sjo Jespersen,
styremedlem

Einar Bjørn Holtane, 1. varamedlem

Margret Lie Wessel, 2. varamedlem

MS Senjapynt

«Senjapynt» er en fiskebåt som ble bygget hos Møllevik og Sønner på Hemnes i 1960. Båten var i aktivt fiske fram til rundt 2005. «Senjapynt» var det siste av større fiskefartøyer av tre i Tranøy kommune. Fra 2009 har den vært eid og driftet av Tranøy Kystlag, lokallag av Forbundet Kysten. «Senjapynt» ble landskjent da den ble brukt i NRK-produksjonen «Norskekysten». Den gikk første etappe av Norskekysten, fra Kirkenes til Andøya.

«Senjapynt» er nå tilbake i sin opprinnelige hjemmehavn i Skrolsvik, der den ligger på sin gamle plass ved «Senjapyntkaia» som de opprinnelige eierne bygget. Fartøyet driver med publikumsrelatert virksomhet for fremme av kystkultur, fiske på fritidskvote og utleie til bl.a. Vågan Havfiske i forbindelse med VM i skreifiske.

HOVEDTALL

TABELL 1: ANTALL SØKNADER MED UTVIKLINGSTALL

Søknadsordning	2019	2020	2021
Faste kulturminner	1 067	1 165	1 617
Fartøy og båter	33	41	78
Sikringstiltak			229
Fagseminar	27	31	40
Rullende og bevegelige km			131
Formidling			17
Til sammen	1 127	1 237	2 112
Endring fra fjorår	-19 %	10 %	71%

Tabell 1 viser utvikling av antall søknader de siste åra. Antall søknader i 2021 viser en økning på 71 prosent fra året før.

TABELL 2: SØKNADSBELØP MED UTVIKLINGSTALL (beløp i 1000)

Søknadsordning	2019	2020	2021
Faste kulturminner	334 782	321 236	548 181
Fartøy og båter	26 212	8 436	16 371
Sikringstiltak			23 213
Fagseminar	2 815	1 291	2 075
Rullende og bevegelige km			26 349
Formidling			1 183
Til sammen	363 809	330 963	617 372
Endring fra fjorår	6 %	-9 %	87%

Tabell 2 viser utvikling av omsøkt beløp. Samlet søknadsbeløp viser en stor økning fra 2020 til 2021. Årsaken til dette er at det er 71 prosent flere søknader enn året før, og noen enkelt søknader med høyt søknadsbeløp. Samlet søknadsbeløp har derfor økt med 87 prosent.

TABELL 3: SØKNADER OG TILSAGN I ANTALL OG BELØP (beløp i 1000)

Antall totalt pr. år	2019	2020	2021	Beløp totalt pr. år	2019	2020	2021
Søknader	1 127	1 237	2 112	Søknadsbeløp	363 809	330 963	617 373
Tilsagn	571	687	867	Tilskuddsbeløp	108 244	120 814	141 517

Tabell 3 viser søknader og tilsagn i antall og beløp med utviklingstall. I 2021 ble det tildelt midler til 180 flere prosjekter enn i 2020. Det ble også bevilget høyere totalt tilsagnsbeløp, 20,7 millioner kroner mer i 2021 enn i 2020. Gjennomsnittlig tilsagnsbeløp var 163 226 kroner i 2021, en nedgang fra fjoråret, da gjennomsnittlig tilsagnsbeløp var 175 857 kroner. I 2021 var søknadsmengden er rekordstor, med en økning på 71 prosent.

TABELL 4: UTVALGTE NØKKELTALL FRA ÅRSREGNSKAPET (beløp i 1000)

Nøkkeltall	2019	2020	2021
Antall ansatte pr. 31. desember	20	18	22
Antall avtalte årsverk	18,6	18,5	18,6
Antall utførte årsverk	17,2	16,9	16,9
Driftskostnader	20 876	21 068	22 456
Lønnsandel av driftsutgifter	62 %	59 %	58 %
Lønnskostnader pr. årsverk	746	726	773

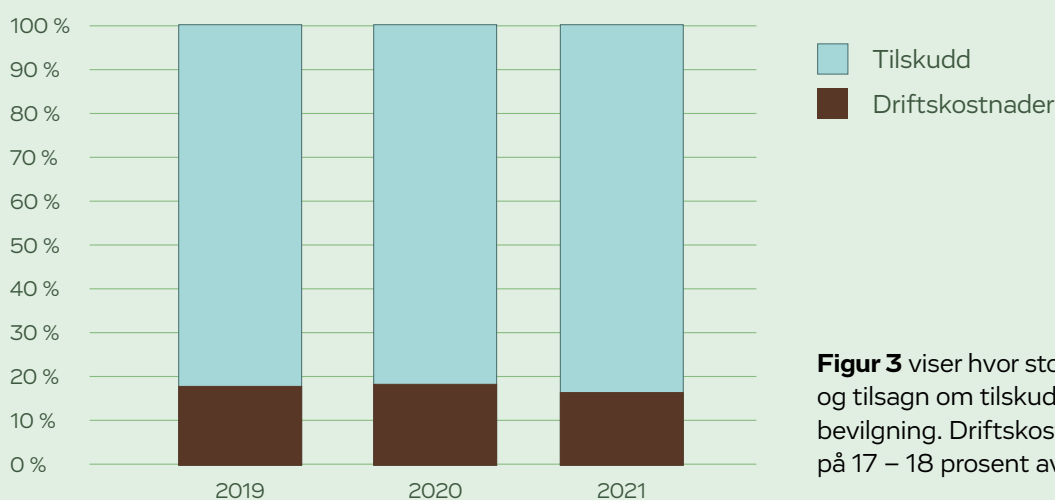
Tabell 4 viser nøkkeltall fra årsregnskapet de tre siste årene. Antall avtalte årsverk har hatt en endring på kun 0,5 prosent fra 2020 til 2021. Dette er godt under regjeringens mål om at veksten i antall ansatte i statsforvaltningen skal være lavere enn den generelle sysselsetningsveksten, som i perioden 2020 til 2021 var på 3 prosent. Dette samtidig som vi har hatt en betydelig vekst i antall søknader.

TABELL 5: ANDRE NØKKELTALL FRA ÅRSREGNSKAPET (beløp i 1000)

Nøkkeltall	2019	2020	2021
Samlet bevilgning fra KLD	116 320	126 362	135 614
Driftskostnader	20 876	21 068	22 456
Tildeling av tilskudd	108 244	120 814	141 517

Tabell 5 viser nøkkeltall basert på informasjon fra del VI Årsregnskap, for de siste tre årene. Tabellen viser at summen av tildelte tilskudd og driftsutgifter gir et høyere beløp enn bevilgningen fra KLD. Årsaken til dette er tilbakekalling av tilsagn, frasingelser og at flere eldre prosjekter ble avsluttet med reduksjon av tildelt tilskudd. Tilbakeførte midler legges i balansen til bruk på nye tildelinger.

FIGUR 2: ANDEL AV ÅRETS BEVILGNING

Figur 3 viser hvor stor andel driftskostnader og tilsagn om tilskudd utgjør i prosent av årets bevilgning. Driftskostnadene de siste 3 år ligger på 17 – 18 prosent av bevilgning fra KLD.

Opp og ned

På husmannsplassen Opp og ned i Indre Østfold, har taket blitt gjenoppbygd med takkonstruksjonen fra en annen husmannsstue i området. Bygningen er en sjelden bygningstype som var svært vanlig i store deler av Østfold tidligere, og som kulturminne er det derfor viktig at denne blir satt i stand. Bildet er fra først på 1990-tallet. Foto: Liv Jorunn og Rune Balto Strønes, fra søknad til Kulturminnefondet

ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER 2021

Dette kapitelet gir en samlet vurdering av årets aktiviteter og resultater, og er strukturert etter de tre nasjonale kulturmiljømålene, med påfølgende prioriteringer og styringsparametere slik de fremkommer i tildelingsbrevet 2021.

Under hvert nasjonale mål har Kulturminnefondet foretatt en kvalitativ vurdering av måloppnåelse sett opp imot de tre nasjonale målene. På nasjonalt mål 2 er de to prioriteringene, samt styringsparameterne slått sammen til en felles kvalitativ totalvurdering. På slutten av kapitelet redegjøres det for status på fellesføringene i tildelingsbrevet.

NASJONALT MÅL 1:

Alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø

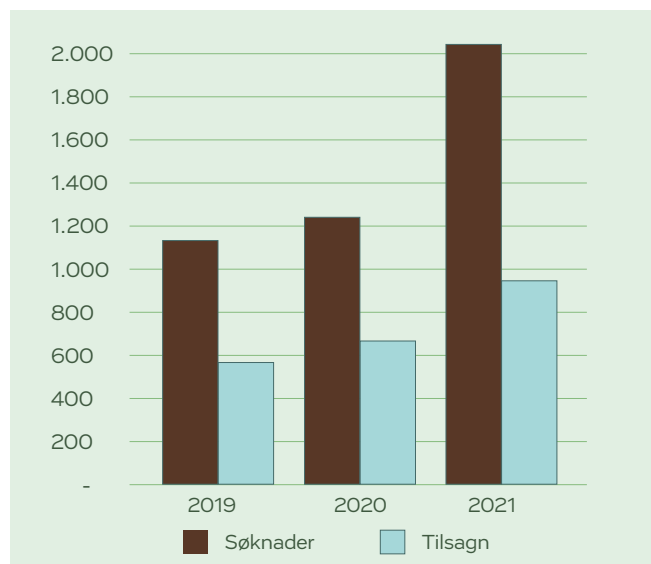
Prioritering

Kulturminnefondet skal prioritere å følge opp arbeidet med å forenkle og effektivisere søknadsprosedyrer og tilskuddsforvaltning.

1. ANTALL SØKNADER, SØKNADSBELØP OG TILSAGNSBELØP, FYLKESVIS (beløp i 1.000)

Fylke	Antall søknader	Søknadsbeløp	Tilsagnsbeløp
Troms og Finnmark	88	20 187	5 703
Nordland	108	36 385	9 465
Trøndelag	175	42 635	11 993
Møre og Romsdal	128	37 833	12 886
Vestland	349	104 433	19 390
Rogaland	151	43 630	11 475
Agder	205	37 312	14 290
Vestfold og Telemark	135	38 576	10 806
Innlandet	323	93 015	14 869
Viken	315	104 190	17 347
Oslo	135	59 172	13 293
Sum 31.12.21	2 112	617 373	141 517

I diagrammet ser vi utvikling i søknadsmengde siden 2019. Sammenlignet med 2020 ser vi at søknadsmengden har økt med 71 prosent. Det kan være mange årsaker til økningen og en sammensatt forklaring. Kulturminnefondet har blant annet jobbet for å gjøre tilskuddsordningen bedre kjent, både gjennom målrettede kommunikasjonsiltak, men også gjennom endrede og mer effektive arbeidsformer, som for eksempel digitale søknadsseminarer i utvalgte geografiske regioner og digitale befaringer med kulturmiljøeiere. Nye digitale samarbeidsflater ble akselerert på grunn av pandemien, og vi antar at eiernes disponering av tid og privatøkonomi har endret seg i denne perioden. Det er derfor nærliggende at pandemien har vært en medvirkende årsak til utviklingen. Samtidig kan også regionreformen, med overføring av flere oppgaver på kulturmiljøfeltet til fylkeskommunene, ha medvirket til den økte søknadsmengden.

2. ANTALL AVSLUTTEDE SAKER FYLKESVIS

Fylke	Antall tilsagn	Avsluttede	Løpede
Troms og Finnmark	41	21	20
Nordland	44	15	29
Trøndelag	71	23	48
Møre og Romsdal	61	12	49
Vestland	139	60	79
Rogaland	63	14	49
Agder	100	32	69
Vestfold og Telemark	62	18	44
Innlandet	112	22	90
Viken	115	33	82
Oslo	59	20	39
Sum 31.12.21	867	270	598

Tabellen viser antall gitte tilsagn i 2021 og hvor mange som er avsluttet av disse.

3a. ANTALL UTESTÅENDE TILSAGN FORDELT PÅ ÅR, FYLKESVIS

Fylke	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Totalsum
Troms og Finnmark		1	3	3	9	20	36
Nordland			3	7	14	29	53
Trøndelag			3	12	18	48	81
Møre og Romsdal	1	1	6	8	11	49	76
Vestland		2	6	8	39	79	134
Rogaland			2	4	12	49	67
Agder		2	4	9	24	69	108
Vestfold og Telemark		7	5	12	20	44	88
Innlandet		4	13	24	40	90	171
Viken			10	11	30	82	133
Oslo			1		10	39	50
Sum 31.12.21	1	17	56	98	227	598	997

Tabellen viser antall løpende tilsagn pr. 31. desember 2021, og hvordan de er fordelt over år og fylke.

3b. UTESTÅENDE TILSAGNSBELØP FORDELT PÅ ÅR, FYLKESVIS (beløp i 1.000)

Fylke	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Totalsum
Troms og Finnmark		50	552	444	1 454	3 832	6 332
Nordland			183	2 479	2 203	6 950	11 815
Trøndelag			1 073	1 726	3 870	8 459	15 128
Møre og Romsdal	100	173	733	669	2 463	9 852	13 990
Vestland		775	4 834	4 010	6 977	13 307	29 903
Rogaland			96	380	3 092	9 911	13 479
Agder		133	352	1 164	2 751	8 208	12 608
Vestfold og Telemark		953	708	1 230	3 859	8 311	15 061
Innlandet		523	2 343	3 318	6 494	13 036	25 714
Viken			1 232	977	3 993	13 073	19 275
Oslo			30		1 005	7 960	8 995
Sum 31.12.21	100	2 607	12 136	16 397	38 161	102 899	172 300

Tabellen viser totalt utestående beløp pr. 31. desember 2021, og hvordan det fordeler seg fylkesvis pr. tilsagnsår. Det er vanlig at prosjektene pågår over flere år. Samtidig jobber Kulturminnefondet aktivt for å få ned gjennomføringstiden i prosjektene. Det er høyt fokus på å få avsluttet eldre saker.

4a. BEHANDLING AV SØKNADER

Behandlingsstatus	2019	2020	2021
Antall søknader	1127	1237	2112
Antall søknader trukket	28	51	46
Antall søknader under behandling	40	40	166
Antall tilsagn	571	687	867
Antall avslag	488	459	1033
Antall søknader behandlet	1059	1146	1900

Tabellen over viser antall søknader og behandlingen de siste 3 år. Kulturminnefondet har pr. 31. desember 2021 behandlet 1 900 søknader hvor 46 prosent av disse fikk innvilget tilsagn om tilskudd. Med løpende søknadsfrist mottar Kulturminnefondet søknader godt fordelt gjennom hele året. De fleste søknadene sluttbehandles i løpet av året, men søknader som ble mottatt på slutten av året, må sluttbehandles neste år.

4b. KLAGEBEHANDLING

Klagebehandling	2019	2020	2021
Mottatte klager	25	38	67
Klager trukket av søker	4	11	6
Vedtatt medhold i klage	0	0	3
Klager under behandling			2
Klager ikke tatt til følge og sendt til KLD	21	26	56
Klage trukket av søker		1	1
Avgjørelse KLD – ny behandling	1	2	1
Avgjørelse KLD – tas ikke til følge	20	22	45
Under behandling i KLD		1	9

Av 1033 avslag på søknader innkom 67 klager i 2021. Disse utgjør 6 prosent av avslagene som ble gitt. Det er en nedgang på 2 prosent i forhold til fjoråret. Styret har behandlet 59 av klagen, og 3 klager ble gitt medhold. 56 klager ble ikke tatt til følge og sendt til KLD for endelig behandling. Pr. 31. desember 2021 er 11 klager under behandling.

Vurdering av nasjonalt kulturmiljømål 1 og Kulturminnefondets arbeid med forenkling og effektivisering av tilskuddsforvaltningen

Kulturminnefondets erfaring er at vern og aktiv bruk må gå hånd i hånd. De private eierne og frivillige organisasjonene, som er Kulturminnefondets primære målgruppe, gjør en uvurderlig innsats for å bevare en viktig del av landets kulturarv. Kulturminnefondet jobber målrettet for at det skal være enkelt for eierne å søke om tilskudd, og at vi sammen med eierne finner gode, gjennomførbare og bærekraftige løsninger. Dette samarbeidet er avgjørende for at Kulturminnefondet skal lykkes med samfunnsoppdraget. Digitalisering og digital transformasjon er viktige virkemidler for å kunne skape engasjement og bidra til at alle kan ha muligheten til å ta ansvar for kulturminner og kulturmiljø. Kulturminnefondet benytter et elektronisk søknadssenter (ESS) for publikum. Målet med ESS er å forenkle søknadsprosessen og bidra til forenkling og effektivisering i saksbehandlingen. ESS er dermed et viktig tiltak for at Kulturminnefondet skal nå våre strategiske mål og bidra til måloppnåelse på de nasjonale kulturmiljømålene.

Erfaringene og tilbakemeldinger fra brukermassen står sentralt i utvikling og innretning av tjenestene våre. I arbeidet med ny virksomhetsstrategi i 2021 ble det gjennomført en nasjonal brukerundersøkelse hvor hensikten var å kartlegge og måle søkerens opplevde kvalitet og tilfredshet ved Kulturminnefondets tilskuddsforvaltning. Kulturminnefondet er et lavterskeltilbud og strategien med å digitalisere og forenkle søknadsprosessen har hatt effekt. Brukerne har i økende grad blitt mer selvgående i søknads- og rapporteringsprosessen. Den høye tilfredsheten til brukerne med ulike kontaktflater, fra digitale befaringer til telefonsamtaler, er en god indikator på at Kulturminnefondet befester posisjonen som et lavterskeltilbud for hele landet. Brukerundersøkelsen ga Kulturminnefondet tydelige tilbakemeldinger fra eierne, og har fremskaffet dokumentert kunnskap om brukernes syn på, og erfaringer med Kulturminnefondets tilskuddsforvaltning, samt forventninger til Kulturminnefondet som et lavterskeltilbud.

Jeg opplevde en god dialog og vilje til å hjelpe. Jeg synes det er positivt at det etterspørres informasjon, da forstår jeg at søknaden blir grundig behandlet.

- tilbakemeldinger fra brukerundersøkelsen 2021

Dette er et viktig bidrag inn i det kontinuerlige arbeidet med å forbedre og utvikle virksomheten. Brukerundersøkelsen er også et viktig styringsverktøy for å oppnå mer målrettet kommunikasjon med Kulturminnefondets nåværende og potensielle brukere.

I 2021 var søknadsmengden rekordstor, med en økning på 71 prosent, samtidig som antall årsverk var stabilt og på samme nivå som i 2020 og 2019. Dette er en god indikator på at forenkling- og effektiviseringstiltakene har gitt god effekt.

Samtidig har arbeidsformene til Kulturminnefondet endret seg siden pandemien inntraff. Nye digitale sam-arbeidsflater med søkerne er etablert, med for eksempel digitale søknadsseminarer og digitale befaringer. Som belyst tidligere i rapporten, er det nærliggende at dette har medvirket til både økt søknadsmengde, og økt brukertilfredshet med Kulturminnefondet.

Samtidig kan også regionreformen, med overføring av flere oppgaver på kulturmiljøfeltet til fylkeskommunene, ha medvirket til den økte søknadsmengden.

NASJONALT MÅL 2:

Kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling gjennom helhetlig samfunnsplanlegging

Prioritering

Kulturminnefondet skal i sin tilskuddsforvaltning prioritere å nå målsettingen i Meld. St. 16 (2019–2020) om å koble kultur og miljø.

Vurdering av nasjonalt kulturmiljømål 2 og Kulturminnefondets prioritering om å nå målsettingen i Meld. St. 16 (2019–2020) om å koble kultur og miljø

Gjenbruk, transformasjon og energieffektivisering utgjør kjernen av våre prioriteringer, da de i tillegg til Kulturminnefondets tildelingsbrev fra Klima- og miljødepartementet, også er prioriterte områder for Kulturminnefondets styre. Styret vektlegger særlig gjenbruk og transformasjon eller ny bruk i vurdering av søknader, ettersom det peker på at vi skal prioritere prosjekter med verdiskaping, og særlig næringsutvikling. Disse føringene brukes aktivt i behandling av søknader, for å skille mellom søknader som skal støttes og søknader som ikke prioriteres.

Ettersom Kulturminnefondet støtter istandsetting av kulturminner, innebærer så godt som alle prosjektene vi støtter en stor grad av gjenbruk av kulturminner, enten til ny eller opprinnelig bruk. På Tolga i Innlandet skal Gildestova på gamle Hotel Central settes i stand etter å ha stått tomt i mange år, for å tas i bruk i virksomheten til Galleri Tøysentralen, som ved siden av kunstutstillinger også arrangerer kurs og arbeider med integrering i kommunen. I Vesterålen i Nordland restaureres Litløy fyr for å tas i bruk som overnattingssted, og etter å ha stått uten drift i et tiår vil fyrtårnet igjen fylles med aktivitet. Mange av prosjektene vi støtter omfatter også gjenbruk av bygningsdeler. Et typisk eksempel her er gjenbruk av takstein og skifer. På eneboligen Lillebo på Hamar, for eksempel, har taket blitt lagt om med brukt skifer.

På husmannsplassen Opp og ned i Indre Østfold, har taket blitt gjenoppbygd med takkonstruksjonen fra ei annen husmannsstue i området.

Kulturminnefondets visjon er «vern gjennom aktiv bruk». Denne vektleggingen av aktiv bruk medfører at vi prioriterer saker der kulturminner ofte skal tas i bruk på nye måter som kan kreve tidvis omfattende tilpasninger eller transformasjon. I Fredrikstad har vi støttet istandsetting av kaifronten på det som skal bli Vaterland bevaringssenter. I de gamle industribygningene utvikles nå et bevaringssenter for håndverksfag, som skal ha som mål å inspirere unge til å velge yrkesfaglig opplæring. I Risør støtter vi gjennom flere prosjekter istandsettingen av Storgata 8 og Havnegata 8, hvor det i tillegg til et planlagt bygningsvernsenter for Risør også tilrettelegges for flerbrukshus for byens befolkning og for bruk av en IA-bedrift som driver opplæring innen media, samt lokaler for kafé og butikk. På Rotnes Bruk i Nittedal støtter vi istandsetting av et kornmagasin som utvikles til cellekontorer for pendlere. På Fossekleven fabrikk utenfor Drammen er det etablert kultursenter, kro og lokaler for flere bedrifter, og Kulturminnefondet støtter utskifting av vinduer fra 1980-tallet.

Å sette gamle hus i stand er som hovedregel en god måte å øke energieffektiviteten på. Som nevnt i Stortingsmelding 16 (2019-20), gir også gjenbruk av eksisterende bygninger lavere klimagassutslipp enn riving og nybygg (s. 50-52). I tillegg kan mer målrettede tiltak gi ytterligere energieffektivisering. Kulturminnefondet har tidligere vært forsiktig med å støtte etterisolering, da det ofte medfører et større inngrep i kulturminnets konstruksjon, som kan påvirke dets verdi som historisk dokumentasjon. I tråd med tildelingsbrev og prioriteringsnotat, har vi i 2021 vært mer imøtekommende for slike prosjekter, særlig der det skal benyttes trefiberisolasjon og lignende naturmaterialer. Øvre Solbjørsetra i Nord-Fron skal settes i stand for fortsatt å kunne brukes i drift på gården, og Kulturminnefondet støtter blant annet utskifting av

gammel isolering med stubbloftsleire med ny trefiberisolasjon. Andre effektive tiltak for å spare energi, er restaurering av vinduer, som på Helset på Elverum, og produksjon og montering av innvendige varevinduer, som på Øvre Brekkebakkadn i Vang i Valdres. En kostnadsbesparende variant av varevinduer er å bruke optoglass, som på et nordmørslån fra 1869 i Vika i Sunndal, som skal tas i bruk som familiebolig.

Gjennom tilskuddsforvaltningen bidrar Kulturminnefondet mer generelt til å styrke og utvikle kulturmiljøforvaltningens arbeid med klimautfordringene. Kulturminnefondet bidrar særlig til å begrense klimaendringene ved å legge til rette for bærekraft gjennom gjenbruk.

Størstedelen av bygningsmassen vi trenger i 2050 er allerede bygd. Istandsetting, energieffektivisering, tilpasning til ny bruk og transformasjon av bygninger er avgjørende for å ta ut potensialet fra og øke effektiviteten i utnyttelsen av naturressursene i byggesektoren.

Gjennom tilskuddsordningen fremmer Kulturminnefondet gjenbruk av boliger og andre bygninger, vi fremmer gjenbruk av bygningsdeler, og vi støtter prosjekter med materialer som kan brukes igjen. Samtidig bidrar vi til å bygge opp en del av byggenæringen som kan bidra til videre istandsetting og tilpasning til ny bruk, ved at store deler av tilskuddene vi utbetaler går til å betale for tjenestene til tradisjonshåndverkere.

Vaterland

Kulturminnefondets visjon er «Vern gjennom aktiv bruk». Vektleggingen av aktiv bruk gjør at vi prioriterer prosjekter der kulturminner ofte skal tas i bruk på nye måter som kan kreve tidvis omfattende tilpasninger eller transformasjon. I Fredrikstad har vi støttet istandsetting av kaifronten på det som skal bli Vaterland bevaringssenter. I de gamle industribygningene utvikles et bevaringssenter for håndverksfag, som skal ha som mål å inspirere unge til å velge yrkesfaglig opplæring. Foto: Fra søknad til Kulturminnefondet

NASJONALT MÅL 3

Et mangfold av kulturmiljø skal tas vare på som grunnlag for kunnskap, opplevelse og bruk

Prioritering 1

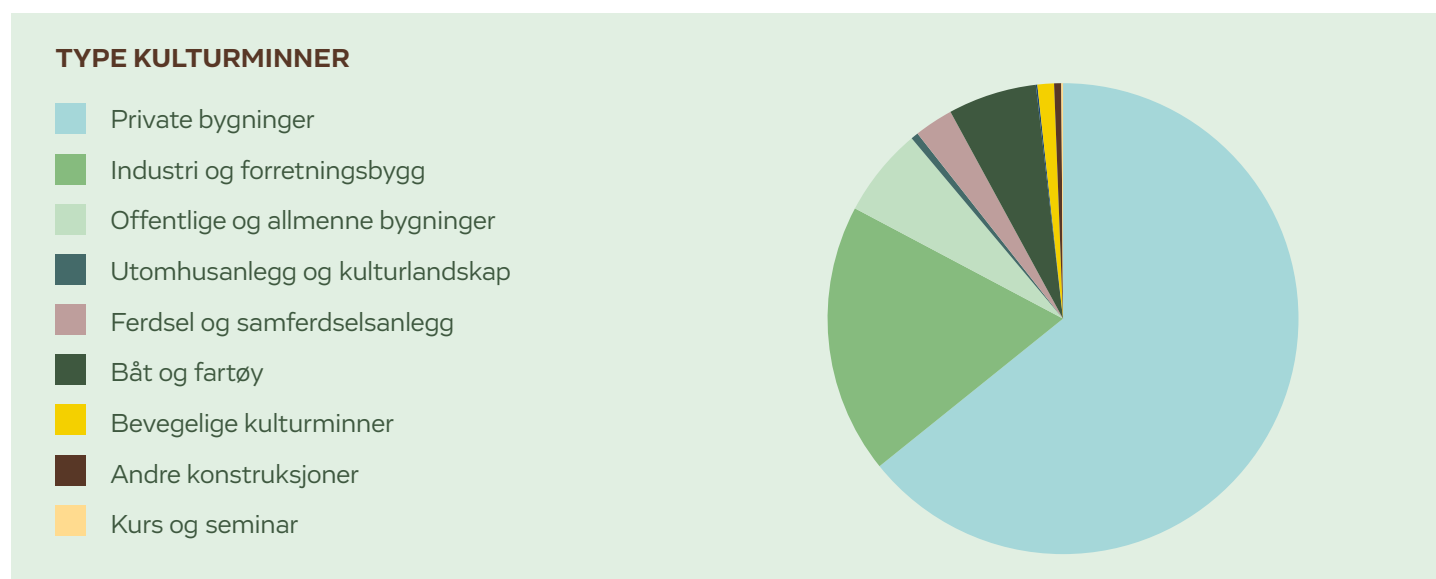
Kulturminnefondet skal i sin tilskuddsforvaltning prioritere faglig og tematisk bredde.

1. ANTALL TILSAGN OG TILSAGNSBELØP FORDELT I KATEGORIER, FYLKESVIS (beløp i 1.000)

TYPE KULTURMINNER

Kulturminnekategori	Arkeologi	Private bygninger	Industri og forretningsbygg	Offentlige og allmenne bygninger	Utomhusanlegg og kulturlandskap	Ferdsl og samferdselsanlegg	Båt og fartøy	Andre konstruksjoner	Bevegelige kulturminner	Fagseminar	Formidling	Sum
Troms og Finnmark	0	31	2	1		2	4			1		41
Nordland	0	31	3	2		3	5					44
Trøndelag	0	50	6				3		9	1	2	71
Møre og Romsdal	0	43	3	5		3	4	1	2			61
Vestland	0	93	11	8	4	4	5		6	5	3	139
Rogaland	0	38	12			1	8		4			63
Agder	0	70	9	4	1	2	8	1	2	3		100
Vestfold og Telemark	0	44	6	1	1		5		4	1		62
Innlandet	0	78	8	7	2	4	1		2	9	1	112
Viken	0	76	12	6	4	3	7		2	4	1	115
Oslo	0	53	1	2			2			1		59
Sum 31.12.21	0	607	73	36	12	22	52	2	31	25	7	867

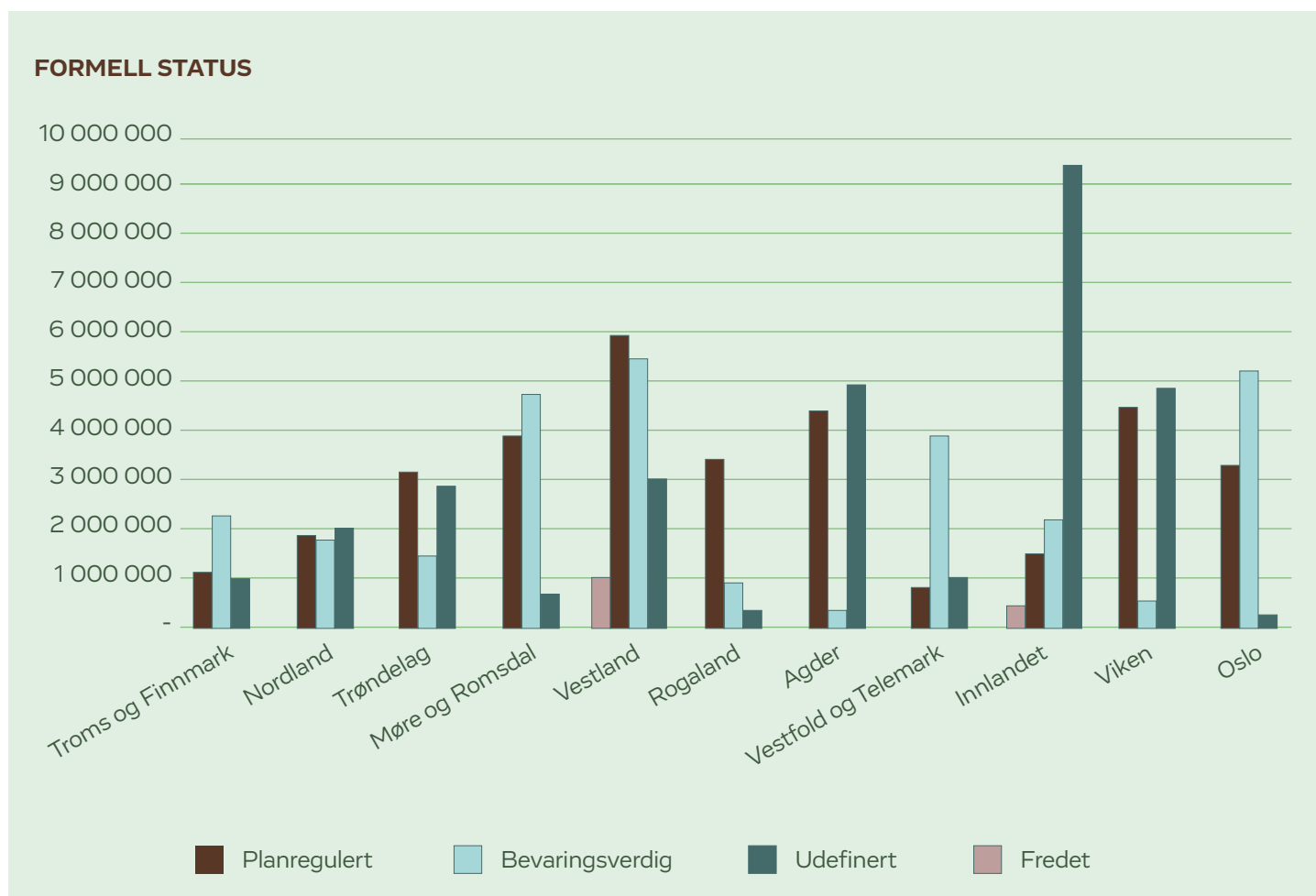
Tabellen over viser hvordan antall tilsagn til ulike typer kulturminner, fordeler seg fylkesvis.

Diagrammet over viser hvordan tilsagnsbeløp er fordelt på ulike typer kulturminner. Omtrent 70 prosent er gitt til private bygninger.

FORMELL STATUS

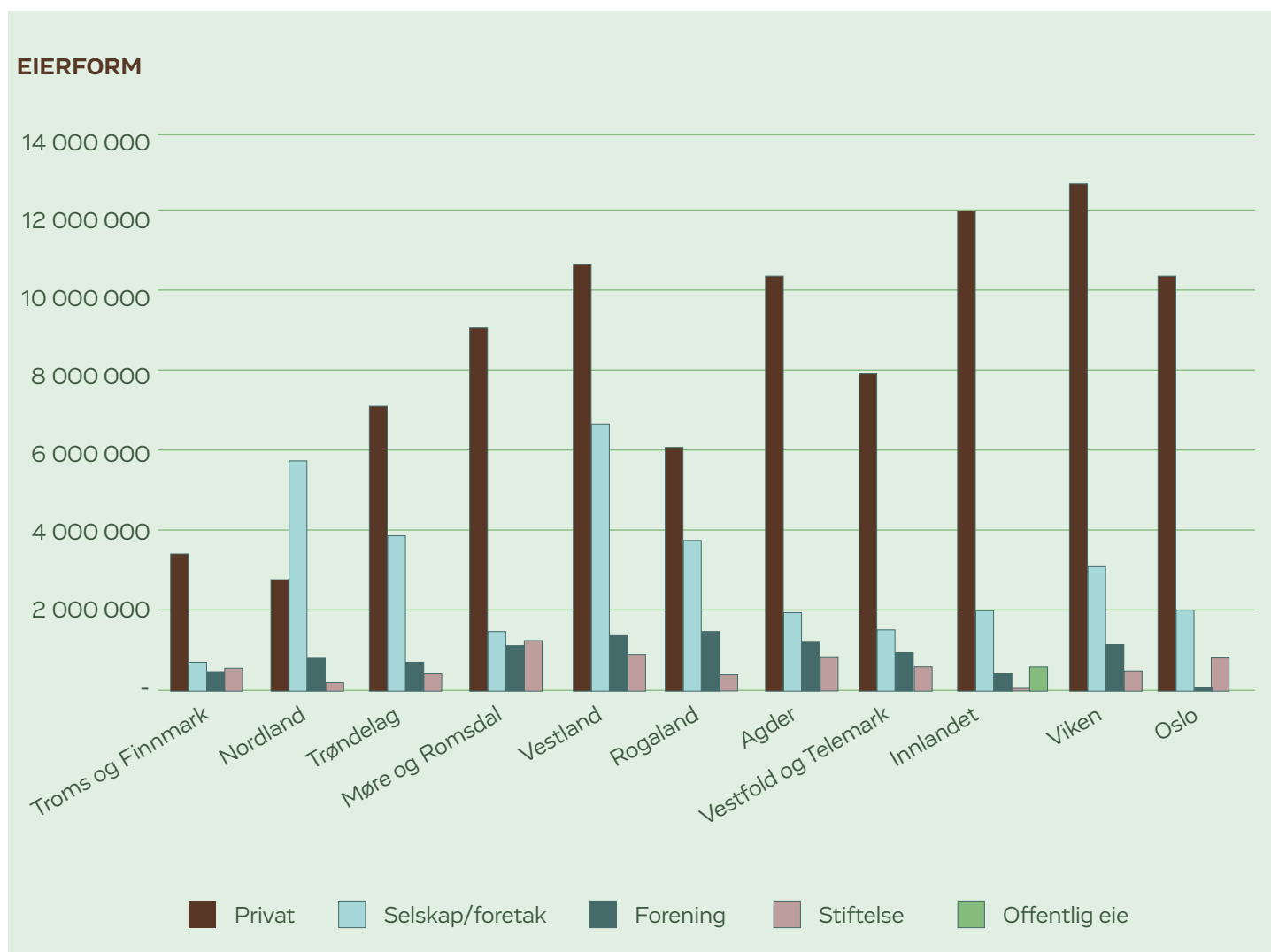
Formell status	Fredet	Planregulert	Bevaringsverdig	Udefinert	Sum
Troms og Finnmark		3	19	19	41
Nordland		10	13	21	44
Trøndelag		21	13	37	71
Møre og Romsdal		20	29	12	61
Vestland	1	46	43	49	139
Rogaland		32	22	9	63
Agder		28	6	66	100
Vestfold og Telemark		6	39	17	62
Innlandet	1	7	14	90	112
Viken		34	5	76	115
Oslo		29	26	4	59
Sum 31.12.21	2	236	229	400	867

Tabellen og diagrammet over viser formell status i tilsagn i antall og beløp fordelt fylkesvis. Det er relativt lik fordeling mellom kategoriene med unntak av kategorien fredet, noe som er i tråd med styrets prioritering. Hovedtyngden av antall tilsagn er gitt til prosjekter som har udefinert status, mens det er gitt mest tilskudd til objekter som er regulert til bevaring.

EIERFORM

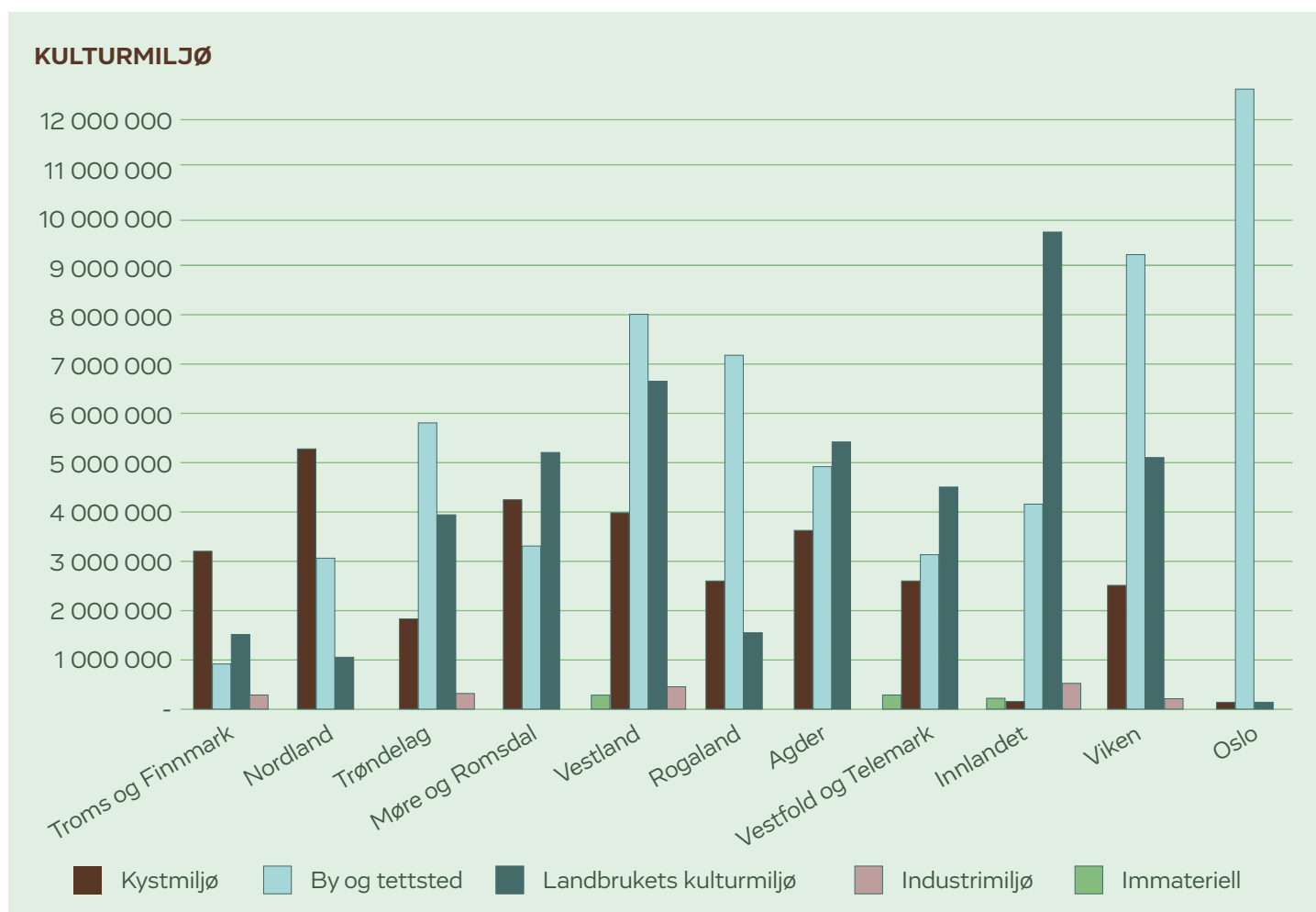
Eierform	Privat	Selskap/foretak	Forening	Stiftelse	Offentlig eie	Sum
Troms og Finnmark	31	3	6	1		41
Nordland	30	10	3	1		44
Trøndelag	49	12	6	4		71
Møre og Romsdal	43	6	8	3	1	61
Vestland	101	16	17	5		139
Rogaland	47	8	5	3		63
Agder	82	6	7	4	1	100
Vestfold og Telemark	49	4	5	4		62
Innlandet	88	11	7	2	4	112
Viken	96	10	8	1		115
Oslo	46	8	2	3		59
Sum 31.12.21	662	94	74	31	6	867

Tabell og diagrammet over viser hvordan tilsagn og tilsagnsbeløp er fordelt på eierform pr. fylke. 76 prosent av antall tilsagn og 65 prosent av totalt tilsagnsbeløp er gitt til privatpersoner.

KULTURMILJØ

Kulturmiljø	Immateriell	Kystmiljø	By og tettsted	Landbrukets kulturmiljø	Industri miljø	Totalsum
Troms og Finnmark	1	20	3	16	1	41
Nordland		27	7	10		44
Trøndelag	3	8	29	29	2	71
Møre og Romsdal		16	14	31		61
Vestland	7	23	47	58	4	139
Rogaland		14	34	15		63
Agder	3	26	26	44	1	100
Vestfold og Telemark	2	14	21	24	1	62
Innlandet	9	1	14	81	7	112
Viken	4	13	54	42	2	115
Oslo	1	2	54	2		59
Sum 31.12.21	30	164	303	352	18	867

I tabellen og diagrammet over ser vi at hoveddelen av tilskuddene har gått til by- og tettsted, kystmiljø og landbrukets kulturminner. Immateriell- kategorien er tilsagn til formidlingstiltak og fagseminar.

Vurdering av nasjonalt kulturmiljømål 3 og Kulturminnefondets faglige og tematiske bredde

Kulturminnefondets tilskuddsordning er et strategisk viktig bidrag for å nå de nasjonale kulturmiljømålene, og et effektivt virkemiddel for å ta vare på et mangfold av kulturmiljø. Tilskuddene utløser finansiering, engasjement og arbeidsinnsats fra både eiere, frivillige og andre. Det skapes ringvirkninger utover bevaringen i seg selv, som direkte og indirekte næringseffekter, utvikling av håndverkkompetanse, stedsutvikling og økte opplevelseskvaliteter i landskap og byrom. For hver krone Kulturminnefondet har bidratt med i støtte, er det utløst nær 3,5 kroner i samlet innsats for å bevare kulturminner og kulturmiljø. Siden starten i 2003 har Kulturminnefondet tildelt i overkant av 1 milliard kroner i tilskudd. I et bredere samfunnsøkonomisk perspektiv utgjør dette nær 3,5 milliarder i verdiskapende aktivitet. Ringvirkningene er mange, og vi ser at tilskuddene medvirker til utvikling av lokalsamfunn, arbeidsplasser og næringsutvikling. Kulturminnefondet ser derfor spesielt positivt på å støtte tiltak som fører til næringsutvikling i, eller i tilknytning til kulturminnene.

Bruksendringer og aktiv bruk kan generere viktige inntektskilder til eierne som blir avgjørende i den fortsatte bevaringen av kulturminnene for ettertiden.

Kulturminnefondet prioriterer faglig og tematisk bredde i tilskuddsforvaltningen, og legger vekt på geografisk, sosial, etnisk, nærings- og tidsmessig representativitet. I det praktiske arbeidet vektlegger Kulturminnefondet hvordan søknadene bidrar til tematisk og geografisk bredde. Dette vurderes innenfor rammene av Kulturminnefondets seks søknadsordninger, inkludert en prøveordning for bevegelige og rullende kulturminner (permanent fra 1. januar 2022), faste kulturminner, bevegelige og rullende kulturminner, fartøy og båter, sikringstiltak, fagseminar og formidlingstiltak. I 2021 har verdiskapingsprosjekt og kulturminner i byer og tettsteder vært viktige prioriteringer.

I 2021 ser vi at satsningen på vern gjennom aktiv bruk er et sentralt bidrag til at et mangfold av kulturmiljø tas vare på som grunnlag for fremtidig opplevelse, kunnskap, opplevelse og bruk.

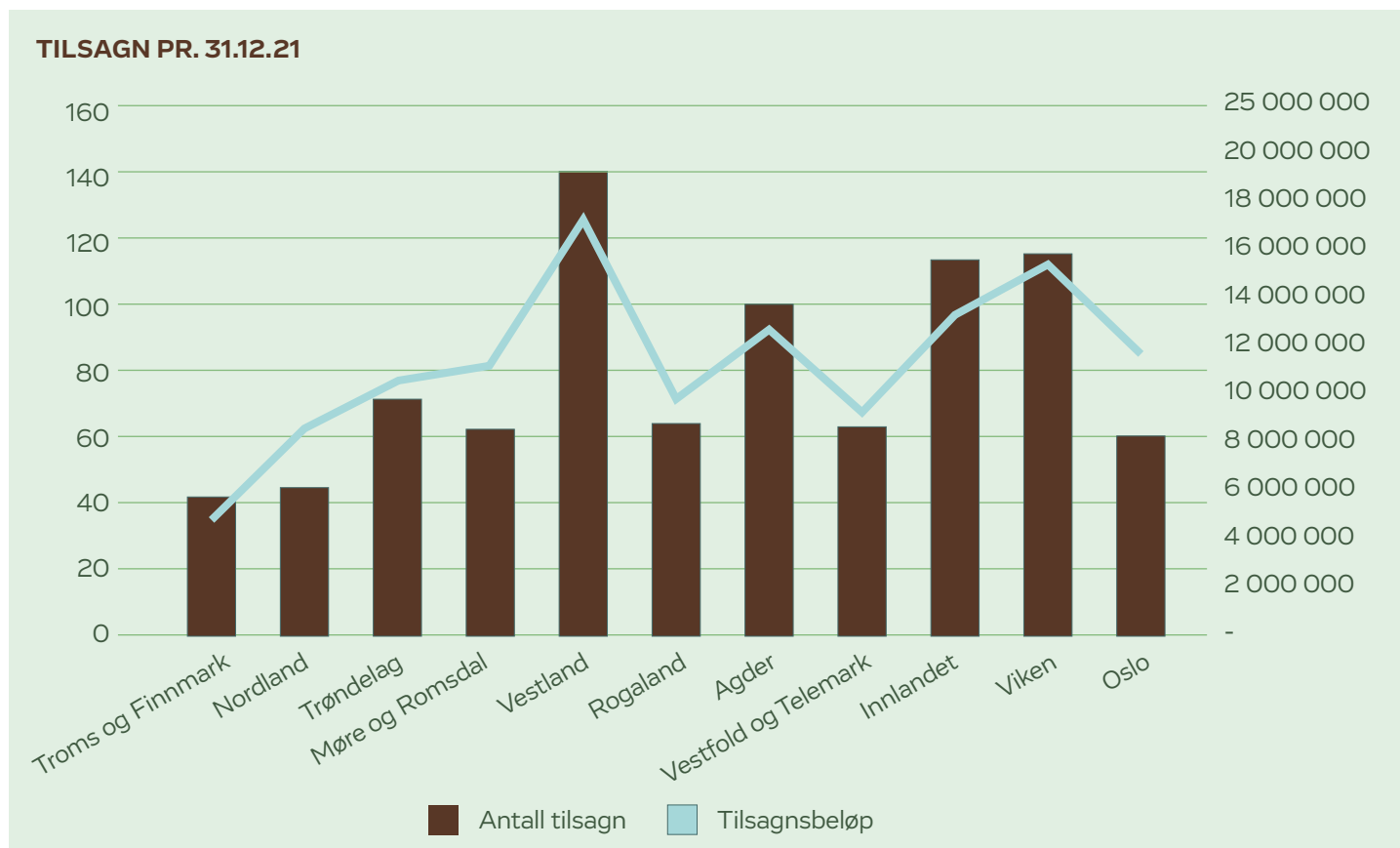
Prioritering 2

Kulturminnefondet skal søke en bred geografisk spredning i tilskuddsforvaltningen.

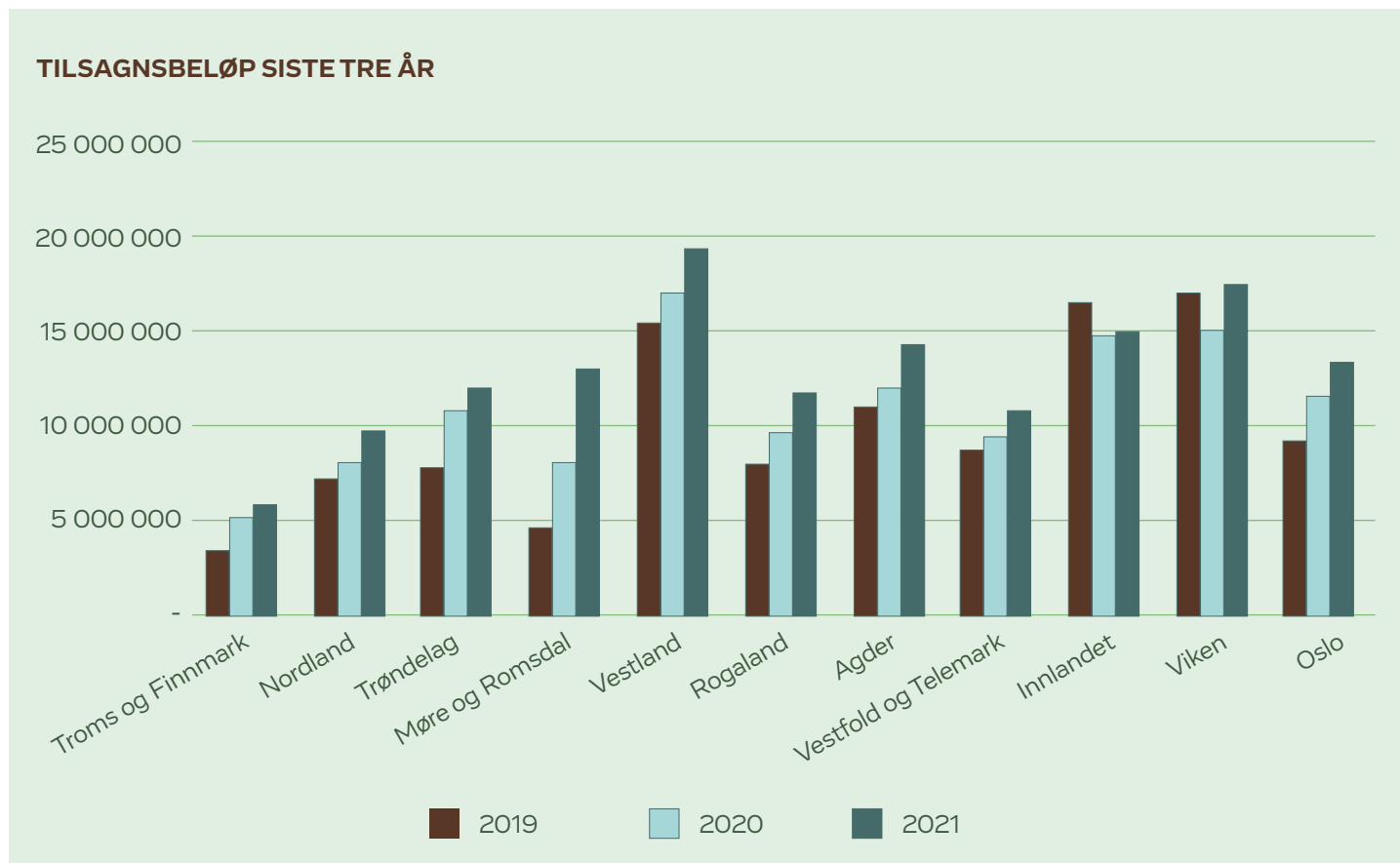
1. ANTALL TILSAGN OG TILSAGNSBELØP FORDELT FYLKESVIS (STATISTIKK) (beløp i 1000)

	Antall tilsagn	Tilsagnsbeløp
Troms og Finnmark	41	5 703
Nordland	44	9 465
Trøndelag	71	11 993
Møre og Romsdal	61	12 886
Vestland	139	19 390
Rogaland	63	11 475
Agder	100	14 290
Vestfold og Telemark	62	10 806
Innlandet	112	14 869
Viken	115	17 347
Oslo	59	13 293
Sum 31.12.21	867	141 517

Tabellen viser regional fordeling av antall tilsagn og tilsagnsbeløp for 2021. Fordelingene er i tråd med styrets prioriteringer. Tilsagnene speiler i stor grad antall søknader slik det har vært i tidligere år.

Diagrammet viser hvordan antall tilsagn og tilsagnsbeløp fordeler seg fylkesvis.

Diagrammet viser tilsagnsbeløp fordelt fylkesvis for årene 2019, 2020, og 2021.

Vurdering av nasjonalt kulturmiljømål 3 og Kulturminnefondets geografiske spredning i tilskuddsforvaltningen

Kulturminnefondet jobber for bred geografisk spredning av tilskuddene.

Geografisk spredning prioriteres i saksbehandlingen og vi jobber også strategisk for å nå eiere av kulturminner i områder med færre søknader i vårt kommunikasjonsarbeid.

Vi kommuniserer i hovedsak med aktuelle søkere gjennom direkte kontakt og veiledning i prosjektene. Her brukervi gjerne digitale hjelpemidler, men befaringer og informasjonsmøter er også virkningsfullt.

Så sender vi også ut pressemeldinger, artikler på egen nettside og innlegg i sosiale medier, og vi ser at omtale i lokalaviser er spesielt virkningsfullt når det kommer til synliggjøring blant potensielle søkere.

Kulturminnefondet har målrettet kommunisert tilsagn til prosjekter i fylkene i nord gjennom pressemeldinger til lokale og regionale medier, med mål om at flere skal bli kjent med Kulturminnefondet. Fylkene ble også prioritert først i Kulturminnefondets sommerkampanje i sosiale medier. Virkningsfulle kommunikasjonsgrep vil bli retningsgivende for prioriteringer også fremover, og vi vil fortsette innsatsen for økt synlighet i områder med få søknader.

Slik bidrar vi til at et mangfold av kulturmiljø bevares som grunnlag for kunnskap, opplevelse og bruk.

Fossekleiva

På Fossekleven fabrikk utenfor Drammen er det etablert kultursenter, kro og lokaler for flere bedrifter, og Kulturminnefondet støtter utskifting av vinduer fra 1980-tallet. I vurderingen av søknaden la Kulturminnefondet vekt på at bygningsmassen og kulturmiljøet på Fossekleven fabrikk inngår i et av tidligere Vestfold fylkes utvalgte kulturmiljøer med nasjonal og regional kulturminneverdi, og at byggene representerer viktige kulturminneverdier som viser sammenheng mellom bygningsmiljø og naturressursutnyttelse. I vurderingen teller det også positivt at bygningene i dag aktivt er i ny bruk til mangfoldige formål, både med næringsutvikling og kulturelt. Foto: Tom Atle Bordevik/Fossekleiva.no

SAMORDNINGS- OG DIGITALISERINGSSTRATEGIEN

Oppdrag: som en del av samordningsstrategien for administrative funksjoner i miljøforvaltningen skal etatene videreføre arbeidet med å realisere kvalitative og kvantitative gevinster på anskaffelsesområdet

Kulturminnefondet deltar aktivt i anskaffelsesnettverket i miljøsektoren. Miljødirektoratet har på vegne av etatene i 2021 fremmet oppdatert gevinstrealiseringsplan til departementet.

Oppdrag: Etatene skal arbeide videre med oppfølging av mål, delmål og tilhørende tiltak beskrevet i Digitaliseringsstrategien for miljøsektoren for 2020-2024.

Hovedmål 1

Miljøetatene skal ha sikre og robuste IKT-system som ivaretar personvern og informasjonssikkerhet på en god måte

Kommentar fra Kulturminnefondet:

Kulturminnefondet har i samarbeid med Miljødirektoratet (MD) utviklet en tilpasset versjon av Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter (ESS). Systemet brukes både av publikum til å levere søknader og endringer underveis i prosjekter, og av Kulturminnefondets saksbehandlere til søknadsbehandling og oppfølging av prosjekter som har fått tilskudd.

MD er systemeier, og Kulturminnefondet forvalter ESS i tett samarbeid med direktoratet. Personvern og informasjonssikkerhet er sentrale tema i videreutviklingen av systemet, og Kulturminnefondet har i 2021 risikovurdert informasjonssikkerheten ved utvikling av ny funksjonalitet der hvor dette har vært aktuelt.

Hovedmål 2

Miljøetatene skal publisere og tilgjengeliggjøre miljøinformasjon på oversiktlig, tydelig og brukervennlig måte i relevante kanaler

Kommentar fra Kulturminnefondet:

Kulturminnefondet arbeider for å møte potensielle søkere og tilskuddsmottakere med god, enhetlig og etterrettelig informasjon, samt et enkelt og forståelig språk. Vi skal fremstå med tydelighet og relevans overfor våre målgrupper. Kulturminnefondet søker å øke kunnskapen om kulturmiljøer og kulturminnevernet gjennom utadrettet kommunikasjon som inkluderer sosiale medier, nettsider, presse og annen eksternt kommunikasjon gjennom digitale flater.

Hovedmål 3

Miljødata skal ha høy kvalitet, være åpne og gratis

Kommentar fra Kulturminnefondet:

Kulturminnefondet deltar med en ressurs i sektorens koordinerende arbeid med miljødata og publisering av miljøinformasjon på miljøstatus.no

Hovedmål 4

Miljøetatene skal tilby gode, brukervennlige og fremtidsrettede tjenester

Kommentar fra Kulturminnefondet:

Kulturminnefondet elektroniske søknadssenter (ESS) er et viktig bidrag til å styrke Kulturminnefondets rolle som lavterskeltilbud. Søkere og tilskuddsmottakere kan enkelt og brukervennlig kommunisere digitalt med Kulturminnefondet. Digital transformasjon påvirker hvordan Kulturminnefondet samhandler med brukerne og medfører endring av prosessene i tilskuddsforvaltningen.

I 2021 har Kulturminnefondet jobbet med videreutvikling av ESS slik at løsningen blir mer brukervennlig - med nye og bedre løsninger for søkerne. Digitaliseringsstrategien er et sentralt styringsdokument i denne prosessen.

Det ble i 2021 tatt i bruk egne søknadsskjema for hver av Kulturminnefondets seks søknadsordninger: faste kulturminner, sikringstiltak, fartøy og båter, fagseminar, rullende og bevegelige og formidling. Forenklingstiltak og klarspråk for søkere var viktige innsatsområder i dette arbeidet.

2021 har også vært et år preget av pandemien. Kulturminnefondet har tatt strategiske grep for å ytterligere senke terskelen for brukere til å komme i kontakt med Kulturminnefondet, og videre styrke samarbeidet med de private eierne av kulturmiljøer. Kulturminnefondet har tatt i bruk nye digitale verktøy og møteformer som f.eks. bruk av webinar og digitale befaringer med søkere og potensielle søkere. Digitale møter har også ført til mindre reisevirksomhet for hele organisasjonen.

Hovedmål 5

Miljøetatene skal ha en sikker, effektiv og brukervennlig forvaltning av sine IKT-system.

Kommentar fra Kulturminnefondet:

Gode og brukervennlige digitale løsninger og tjenester er avhengig av en sikker og robust drift av IKT-systemene. Kulturminnefondets IKT driftes av Ren Røros Digital AS. På sikt skal Kulturminnefondet inngå i sektorens felles IKT-drift i Miljødirektoratet.

FELLESFØRING FOR ALLE STATLIGE ETATER

Tildelingsbrevet 2021 inneholder to fellesføringer fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet:

1. Inkluderingsdugnaden

Kulturminnefondet skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Kulturminnefondet skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 prosent, vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har Kulturminnefondet hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2021, skal en rapportere i årsrapporten tallet på de med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, sammen med nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt. Kulturminnefondet skal rapportere i henhold med veiledningen. Det vises til rundskriv H-6/19, samt rapporternigsveilederen.

ANDEL NYANSATTE MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE ELLER HULL I CV-EN

Ansettelser	2019	2020	2021
Nyansatte totalt	2	3	5
Nyansatte fra målgruppene		1	
Andel nyansatte med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en		10 %	

Kulturminnefondet er en liten virksomhet med få nyansettelser pr. år, og det rapporteres derfor ikke på nyansettelser innenfor målgruppen for inkluderingsdugnaden for det enkelte år. Hvis vi legger til grunn perioden 2019-2021 samlet er andelen nyansettelser innenfor målgruppen 1 av 10 eller 10 prosent.

Tiltak - hva har vært vellykket?

I Kulturminnefondet tilstreber vi å ha medarbeidere med mangfoldig bakgrunn. Inkludering er en av Kulturminnefondets fire kjerneverdier. Ved utvidelse av lokalene i 2020 ble det det vektlagt størst mulig grad av universell utforming.

Et svært vellykket tiltak har vært rekruttering av ny medarbeider gjennom deltakelse i traineprogrammet i staten for personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, og høyere utdanning. Vi fikk mange godt kvalifiserte søkere og rekruttert en dyktig ny medarbeider.

Tiltak - hva har vært utfordringer?

Kulturminnefondet er en attraktiv arbeidsplass og vi mottar mange søknader på utlyste ledige stillinger. Medarbeidere med mangfoldig bakgrunn styrker arbeidsmiljøet og gjør oss bedre i stand til å utføre vårt samfunnsoppdrag. Vi har derfor et høyt fokus på inkluderende stillingsanalyser og stillingsutlysninger. Vi ser likevel at det på enkelte stillingsutlysninger er det en utfordring å få kvalifiserte søkere innenfor målgruppene for inkluderingsdugnaden.

2. Bærekraftsmålene

Alle KLDs underliggende virksomheter har oppgaver som bidrar til at vi når bærekraftsmålene nasjonalt og/eller globalt. I årsrapporten for 2021 skal koblingene mellom virksomhetens oppgaver og aktuelle bærekraftsmål synliggjøres. Vi ber om at dette beskrives separat i eget avsnitt/kapittel.

Kommentar fra Kulturminnefondet

FNs bærekraftsmål er det politiske hovedsporet for å møte vår tids største nasjonale og globale utfordringer. Bærekraftsmålene ser miljømessig, sosial og økonomisk utvikling i sammenheng, og har lagt føringer for de tre nasjonale kulturmiljømålene og politikktutformingene på området. Oppfølgingen av målene må derfor ha en helhetlig tilnærming. Ringvirkningene av Kulturminnefondets aktivitet og samfunnsnyttene av å bevare kulturminner knyttes til både økonomisk, miljømessig, kulturell og sosial verdiskaping. Dette illustreres i figuren¹ nedenfor.

Koblingen mellom FNs bærekraftsmål og Kulturminnefondets aktivitet er derfor hovedsakelig knyttet til ringvirkningene av tilskuddsordningen. Som et lavterskeltilbud for hele landet, er tilskuddsordningen et viktig bidrag inn i arbeidet med bærekraftsmålene, og primært mål 11 bærekraftige byer og lokalsamfunn (delmål 11.4, 11.6) og mål 12 ansvarlig forbruk og produksjon (delmål 12.5, 12.7).

Dette ser vi mer konkret i søknadsbehandlingen hvor verdiskaping og vern gjennom aktiv bruk er bærebjelker i Kulturminnefondets vurderinger.

Slik kan det genereres inntekter som gjør eierne i stand til å holde kulturarven levende i henhold til kulturmiljømålene. Tilskudd fra Kulturminnefondet utløser finansiering, engasjement og arbeidsinnsats fra både eiere, frivillige og andre. Det skapes ringvirkninger utover bevaringen i seg selv, som direkte og indirekte næringseffekter, miljøgevinster, utvikling av handverkskompetanse, stedsutvikling og økte opplevelseskvaliteter i landskap, lokalsamfunn og byrom.

For å motivere og engasjere flere eiere til å ta være på kulturminnene sine må derfor nytteverdiene kommuniseres. En strategisk målsetning for Kulturminnefondet er derfor å formidle mulighetene for ny bruk, gjenbruk og transformasjon de private eiere. Sentralt i dette arbeidet blir da å formidle miljøgevinster ved ombruk, sirkulær økonomi, gjenbruk av materialer og istandsetting.

¹ Hentet fra Menon- publikasjon 42/2017; Kulturminnefondets samfunnsnytt

Viderefører støtteordning til rullende

Kulturminnefondets prøveordning til rullende kulturminner som veteranbiler og -busser ble så populær at den videreføres. Kulturminnefondets markering fant sted hos Kjell Ivar Haltvik i Ekne i Trøndelag. Han er en av Norges fremste på å sette i stand eldre biler. NRK Trøndelag var med på markeringer og innslaget kom på Midtnytt og Norge i dag.

Kjell Ivar Haltvik og Kjetil Reinskou, styremedlem i Kulturminnefondet, står foran de to prosjektene som Haltvik har fått støtte fra Kulturminnefondet til å sette i stand: Den dampdrevne 1903 Locomobile, som er en av de aller første bilene som kom til Norge og den eneste gjenværende av seks dampdrevne biler som ble importert til Norge. Den andre er en Renault EK 1915-modell og henger på veggen. Den var en av de minst dyre bilene på markedet i den tidlige fasen av privatbilismen og har lang norsk brukshistorie.

INTERNKONTROLL OG RISIKOSTYRING

Risikostyring i Kulturminnefondet handler om at organisasjonen skal kjenne til og aktivt håndtere forhold eller hendelser som kan påvirke arbeidet med å nå Kulturminnefondets mål. Risikostyring er derfor et viktig verktøy i den overordnede mål- og resultatstyringen.

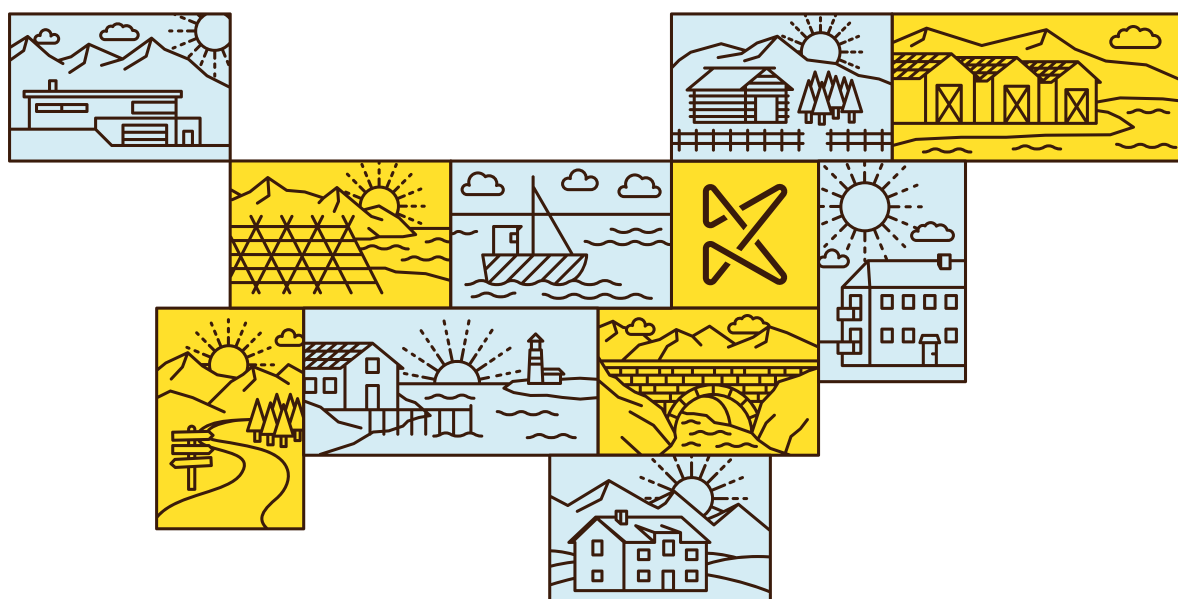
Kjernevirksomheten til Kulturminnefondet er tilskuddsforvaltning, og ledelsen har stor oppmerksomhet på risikostyring rundt aktiviteter knyttet til mål- og resultatkravene i det årlige tildelingsbrevet fra Klima- og miljødepartementet. Kulturminnefondet vurderer til enhver tid risiko ved behandling og oppfølging av tilskuddssøknader.

Risikostyring er også en sentral del av arbeidet med informasjonssikkerhet i Kulturminnefondet. En informasjonsbehandling som er målorientert, effektiv, lovlig og til å stole på er avgjørende for at Kulturminnefondet skal lykkes i samfunnsoppdraget. Tilstrekkelig og balansert informasjonssikkerhet er derfor en viktig faktor for å understøtte dette.

I slutten av 2020 ble det gjennomført en øvelse på digital sikkerhet.

Hensikten med øvelsen var å øke bevisstheten omkring digitale sårbarheter og gjøre Kulturminnefondet bedre forberedt på å håndtere hendelser innenfor informasjonssikkerhetsområdet. Resultatene ble systematisk fulgt opp i 2021, og i forlengelsen arrangerte Kulturminnefondet nasjonal sikkerhetsmåned i oktober 2021. Dette er en årlig kampanje i regi av Norsk senter for informasjonssikring (NorSIS), og et viktig tiltak for å videreutvikle sikkerhetskulturen blant Kulturminnefondets ansatte. Alle ansatte gjennomførte et digitalt kurs bestående av interaktive opplæringsmoduler. Gjennom opplæringspakken fikk ansatte kompetanse på å redusere sannsynligheten for uønskede hendelser og dataangrep.

Covid-19-pandemien preget også 2021. Gjennom hele koronaperioden har det blitt foretatt hyppige risikovurderinger i kontinuitetsplanleggingen. Beredskapsgruppen har fortløpende vurdert tiltak for å redusere smitterisiko og opprettholde driften på et akseptabelt nivå dersom det skulle oppstå en situasjon med stort sykefravær blant ansatte. Kulturminnefondet har i 2021 opprettholdt normal produksjon i tilskuddsforvaltningen i en situasjon med mange medarbeidere på hjemmekontor.

PERSONELLMESSIGE FORHOLD

Likestilling og mangfold

Tabellen nedenfor viser at kjønnsfordelingen ved Kulturminnefondet er på henholdsvis 56 prosent kvinner og 44 prosent menn.

Kjønnsbalanse, andel kvinner

	Totalt	Ledernivå*	Høyere lønnede rådgivere**	Saksbehandlere***
KMF	56 %	50 %	44 %	64 %

* Ledernivå omfatter direktør, assisterende direktør

** Høyere lønnede rådgivere omfatter seniorrådgivere

*** Saksbehandlere omfatter rådgivere og førstekonsulenter

HMS/arbeidsmiljø

Mål for arbeidet med HMS i Kulturminnefondet er at vi skal ha et trygt og helsefremmende arbeidsmiljø preget av verdiene inkludering, engasjement, samarbeid og troverdighet. En livsfasetilpasset personalpolitikk gir mulighet for et livslangt arbeidsliv for alle ansatte, og sikrer god balanse mellom arbeid, familie og fritid. Kulturminnefondet skal være en likestilt arbeidsplass, der kvinner og menn på alle nivå har like muligheter for medbestemmelse, påvirkning og rimelig lønnsutvikling. 2021 har vært preget av koronasituasjonen med mange ansatte på hjemmekontor. Viktige tiltak har vært å legge til rette for tilfredsstillende hjemmekontorløsninger og å videreføre styrket kompetanse og trygghet på bruk av digitale kommunikasjonsløsninger, i tillegg til tiltak for å ivareta sosialt fellesskap og samhold. Et viktig fokus framover vil være en ny fleksibel arbeidshverdag etter korona.

Sykefravær

Kulturminnefondet har hatt et noe høyere sykefravær i 2021. Ikke noe av sykefraværet er relatert til arbeidet. Totalt sykefravær, inklusive egenmeldinger og legemeldt sykefravær pr. 31. desember 2021, var på 8,1 prosent, og henholdsvis 8,8 prosent for menn og 7,7 prosent for kvinner.

Utviklingen i sykefravær

	2019	2020	2021
Sykefravær inkl. egenmelding	2,2 %	4,9 %	8,1 %
Legemeldte	1,4 %	4,0 %	6,81 %
Kvinner	3,0 %	6,3 %	7,7 %
Menn	0,9 %	2,6 %	8,8 %

Tabellen viser sykefraværet oppgitt i prosent. Det understrekes at få antall ansatte påvirker totalandelen sykemeldte i stor grad når ansatte blir sykemeldt.

VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

Kulturminnefondets samfunnsoppdrag er å bidra til å styrke arbeidet med å bevare verneverdige og fredede kulturminner og samtidig bidra til at et mangfold av kulturminner og kulturmiljøer kan benyttes som grunnlag for opplevelse, utvikling og verdiskaping.

Vi gjør dette ved å være en lett tilgjengelig og brukervennlig tilskuddsordning for private eiere av kulturminner.

Kulturminnefondets systematiske arbeid med å støtte prosjekter som gir vern gjennom aktiv bruk er vesentlig i vårt arbeid med å være en aktør som bidrar til en positiv samfunnsutvikling. Det er i praksis støtte til næringsutvikling, klimavennlige løsninger samt bærekraftig utvikling av norske lokalsamfunn.

For å løse oppdraget er det virksomhetskritisk at vi er synlige, løsningsorienterte og oppleves som brukervennlige og lett tilgjengelige for private eierne av kulturminner.

Ved målrettet satsning på synlighet i ulike typer media har antall søknader til Kulturminnefondet hatt en jevn stigning over år. Dette arbeidet skal opprettholdes med det formål å nå stadig nye eiere med informasjon og samtidig vise frem hvilket potensiale det ligger i å sette i stand kulturminner i stedet for å bygge nytt. Det er potensiale i å synliggjøre muligheten eierne har til å både modernisere og bevare, ny bruk av kulturminner, mangfoldet og det positive klimaaspektet.

For å løse samfunnsoppdraget er det også nødvendig med fortsatt fokus på de vi er til for. Arbeidet med forenkling og forbedring skal fortsette.

I en brukerundersøkelse Kulturminnefondet gjennomførte i 2021 kom det frem svært positive resultater og tilbakemeldinger på fondets personlige og muntlige veiledningskompetanse til potensielle søkere og i løpet av søknadsprosessen. For fortsatt å være brukervennlig og lett tilgjengelig ønsker vi å fortsette med dette arbeidet. Det kan oppsummeres med at vi skal være enkle og kostnadseffektive å forholde seg til digitalt via vår søknadsportal ESS, men også enkle å nå for personlig veiledning til de som ønsker det.

For å opprettholde fokuset på synlighet, brukervennlighet, forenkling og forbedring er det kritisk med rett kompetanse i Kulturminnefondet.

Vi ser via søknadsmassen ved stillingsutlysninger at vi er en attraktiv arbeidsplass som har flere godt kvalifiserte kandidater blant søkerne. Dette kombinert med at mange ansatte blir i fondet i lang tid, gjør at vi får både erfaring og ny kompetanse inn.

Kulturminnefondet, som virksomhet underlagt Klima- og miljødepartementet, vurderer fondet sin evne til å løse samfunnsoppdraget og nå våre mål som god, både på kort og lang sikt.

Røros, mars 2022

Centralgaarden

Centralgaarden i Stavanger sentrum mottar Kulturminnefondets nasjonale plakett for godt bevaringsarbeid.

Centralgaarden er en bygård i jugendstil, og med eiernes engasjement og innsats har bygningen nå fått tilbake sitt særpreg som blikkfang i byens hovedgate Kirkegata. Istandssettingen inkluderer tilbakeføring av vinduer lik de opprinnelige og restaurering av fasaden, og arbeidet er utført på en prisverdig måte.

På bildet: Styremedlem Selisabeth Sjo Jespersen (t.v.) sammen med Centralgaardens to av tre eiere Alexander Hart Røed og Astrid Markhus Hansen, fotografert i november 2019. Foto: Monica Hägg Lund Langen/Kulturminnefondet.

LEDELSESKOMMENTAR TIL ÅRSREGNSKAPET 2021

Formål

Norsk kulturminnefond ble opprettet i 2003 og er underlagt Klima- og miljødepartementet. Kulturminnefondet er et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter med eget styre. Kulturminnefondet er statens viktigste virkemiddel for å nå det nasjonale målet om å minimere bortfallet av verneverdige kulturminner. Kulturminnefondets unike rolle er å være et statlig lavterskeltilbud til private eiere av verneverdige kulturminner.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra til Klima- og miljødepartementet i instruks om økonomistyring. Regnskapet gir et dekkende bilde av Kulturminnefondets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

I 2021 ble Kulturminnefondet tildelt en ramme på 135 614 000 kroner.

Det er gitt tilsagn om tilskudd til bevaring av kulturminner inntil 141 516 000 kroner, mens det i løpet av året er tilbakekalt/reduisert tilskudd på 19 154 500 kroner. Av dette beløpet er 7 605 760 kroner satt av som «Ikke inntektsført tilskudd og overføringer» og 6 600 000 kroner er øremerket tilskudd i 2022.

Det ble utført 16,9 årsverk i 2021 – som fjoråret.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Kulturminnefondet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert pr. d.d. men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2022. Beretningen vil bli publisert på Kulturminnefondets nettsider så snart dokumentet er mottatt fra Riksrevisjonen.

Røros, 15. mars 2022

Simen Bjørgen,
direktør

Departementsbesøk: Fredag 12. november fikk Kulturminnefondet besøk fra Klima og miljødepartementet.

Ragnhild Sjoner Syrstad er statssekretær for for KLD, hun og ekspedisjonssjef Tarjei Selman fikk en bred orientering om hvordan vi utfører oppdraget gitt av departementet.

REGNSKAPSPRINSIPP

Årsregnskap for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av Klima- og miljødepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra overordnet departement innbetalt til sin bankkonto og beholdninger på oppgjørskonto overføres til nytt år.

Nettobudsjetterte virksomheter har en forenklet rapportering til statsregnskapet, og oppstillingen av bevilgingsrapporteringen reflekterer dette.

Oppstillingen omfatter en øvre del som viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Midtre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser virksomhetens saldo og likvidbevegelser på oppgjørskonto i Norges Bank. I nedre del av oppstillingen fremkommer alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

OPPSTILLING AV BEVILGNINGSRAPPORTERING 31.12.2021

Samlet tildeling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post			Samlet tildeling
1432	Norsk kulturminnefond	50			119 614 000
1432	Norsk kulturminnefond	50			16 000 000
<i>Sum utgiftsført</i>					135 614 000

Beholdninger rapportert i likvidrapport

	Note	Regnskap 2021
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	6	179 315 022
Endringer i perioden		4 082 439
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>		183 397 461

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet

Konto og tekst	Note	2021	2020	Endring
Beholdning på konto i Norges Bank	6	183 397 461	179 315 022	4 082 439

ÅRSREGNSKAP 2021

PRINSIPPNOTE SRS

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS).

TRANSAKSJONSBASERTE INNTEKTER

Inntekt resultatføres når den er opptjent. Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

INNTEKTER FRA BEVILGINGER OG INNTEKT FRA TILSKUDD OG OVERFØRINGER

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i den perioden da aktivitetene som inntektene er forutsatt å finansiere er utført, det vil si i den perioden kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultateffekt.

KOSTNADER

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i takt med at aktivitetene utføres.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Virksomheten resultatfører arbeidsgiverandel av pensjonspremien som pensjonskostnad. Årets pensjonskostnad tilsvarende derfor årlig premiebeløp til SPK.

Leieavtaler

Virksomheten har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV ANLEGGSMIDLER

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varig menes utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelig menes enkeltstående anskaffelser (kjøp) med anskaffelseskost på 50.000 kroner eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, mobiler, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Utgifter vedrørende bruk av egne ansatte knyttet til applikasjonsutviklingsfasen er ikke balanseført.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV OMLØPSMIDLER OG KORTSIKTIG GJELD

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

STATENS KAPITAL

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskapital, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

TILSKUDDSFORVALTNING OG ANDRE OVERFØRINGER FRA STATEN

Tilskuddsforvaltning presenteres etter kontantprinsippet.

Hovelsrud gård. Foto: Tom Gustavsen

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte modellen tilpasset statlige virksomheter.

STATLIGE RAMMEBETINGELSER

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskonto i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

ANDRE FORHOLD

Kulturminnefondet er ikke inkludert i nettoføringsordningen for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift, jf. Rundskriv R-116.

Kulturminnefondet blir revidert av Riksrevisjonen.

RESULTATREGNSKAP

	Note	31.12.2021	31.12.2020
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	22 453 800	21 045 439
Andre driftsinntekter	1	2 509	23 302
<i>Sum driftsinntekter</i>		<i>22 456 309</i>	<i>21 068 741</i>
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	13 111 265	12 347 105
Avskrivninger	3, 4	2 640 903	2 572 310
Andre driftskostnader	5	6 704 141	6 149 326
<i>Sum driftskostnader</i>		<i>22 456 309</i>	<i>21 068 741</i>
Driftsresultat		0	0
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
Tilskuddsforvaltning			
Utbetalinger av tilskudd til andre	6	109 648 800	107 694 725
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	6	109 648 800	107 694 725
<i>Sum tilskuddsforvaltning</i>		<i>0</i>	<i>0</i>

FORMIDLINGSSTIPEND

Forfatter og journalist Lill-Karin Elvestad ble tildelt Kulturminnefondets nasjonale formidlingsstipend 2021 av styreleder Tine Sundtoft i Kulturminnefondet og klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn. Elvestad fikk stipendet for sin inspirerende historiefremstilling og engasjement for å sette i stand våningshuset på Elvestad gård i Balsfjord, Troms og Finnmark.

BALANSE

Balanse - Eiendeler	Note	31.12.2021	31.12.2020
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende immaterielle eiendeler	3	7 011 453	7 964 687
II Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	1 090 486	985 137
Sum anleggsmidler		8 101 938	8 949 824
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
II Fordringer			
Andre fordringer	7	116 369	32 888
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd	8	183 397 461	179 315 022
Kontanter og lignende	8	97	3 040
Sum omløpsmidler		183 513 927	179 350 950
Sum eiendeler		191 615 865	188 300 774

Balanse – statens kapital og gjeld	Note	31.12.2021	31.12.2020
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapskapital			
II Avregninger			
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	3, 4	8 101 938	8 949 824
Ikke inntektsført bevilgning	9	7 632 207	15 985 621
Sum statens kapital		15 734 145	24 935 445
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
II Annen langsiktig gjeld			
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		482 618	1 298 373
Skyldig skattetrekk		726 595	554 616
Skyldige offentlige avgifter		287 375	279 364
Avsatte feriepenger		1 251 849	1 137 036
Annen kortsiktig gjeld	10	833 282	508 640
Sum gjeld		3 608 168	3 778 029
Sum statens kapital og gjeld drift		19 315 865	28 713 474
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning		172 300 000	159 587 300
Sum statens kapital og gjeld		191 615 865	188 300 774

KONTANTSTRØMOPPSTILLING etter den direkte metode for nettobudsjetterte virksomheter

	31.12.2021	31.12.2020
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter		
Innbetalinger		
innbetalinger av bevilgning	135 614 000	126 362 000
innbetalinger av tilskudd og overføringer	845 050	403 892
andre innbetalinger	262 518	218 269
Sum innbetalinger	136 721 568	126 984 161
Utbetalinger		
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	-7 310 006	-6 149 326
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	-9 726 834	-9 269 470
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	-4 163 414	-3 878 824
andre utbetalinger	0	-2 057
Sum utbetalinger	-21 200 255	-19 299 677
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter * (avstemming)	115 521 313	107 684 485
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
utbetalinger ved kjøp av eiendeler og varige driftsmidler	-1 793 018	-2 264 527
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 793 018	-2 264 527
Kontantstrømmer knyttet til overføringer		
Innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (note 6)		
Utbetalinger av tilskudd og overføringer til andre (note 6)	-109 648 800	-107 694 725
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	-109 648 800	-107 694 725
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	4 079 496	-2 274 767
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 1. januar	179 318 062	181 592 829
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 31. august	183 397 558	179 318 062
Avstemming	31.12.2021	31.12.2020
bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	23 302
ordinære avskrivninger	2 640 903	2 572 310
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-1 793 018	-2 264 527
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-847 886	-331 085
Endring i ikke inntektsført bevilgning	-8 353 414	5 694 042
endring i leverandørgjeld	-815 755	787 018
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter	1 793 018	2 264 527
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer	109 648 800	107 694 725
endring i andre tidsavgrensningsposter	13 248 664	-8 755 827
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter *	115 521 313	107 684 485

NOTER TIL ÅRSREGNSKAP 2020

NOTE 1: Driftsinntekter

	31.12.2021	31.12.2020
Inntekt fra bevilgninger		
Inntekt fra bevilgning	21 605 914	20 760 958
- brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-1 793 018	-2 264 527
+ utsatt inntekt fra avsetning knyttet til investeringer (avskrivninger)	2 640 903	2 572 310
+utsatt inntekt fra avsetning knyttet til investeringer (avhending)	0	23 302
Sum inntekt fra bevilgninger	22 453 800	21 092 043
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	0	-23 302
Andre driftsinntekter	2 509	
Sum andre driftsinntekter	2 509	-23 302
Sum driftsinntekter	22 456 309	20 068 741

NOTE 2: Lønn og sosiale kostnader

	31.12.2021	31.12.2020
Lønninger	10 071 550	8 980 482
Feriepenger	1 287 165	1 181 999
Arbeidsgiveravgift	780 688	648 868
Pensjonskostnader*	1 236 498	1 244 334
Sykepenger og andre refusjoner	-928 531	-391 507
Andre ytelser	663 895	682 930
Sum lønn og sosiale kostnader	13 111 265	12 347 105
Antall årsverk:	16,9	16,9

* Nærmere om pensjonskostnader

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Arbeidsgivers andel av premien for 2021 er 12,4 prosent. Premiesatsen for 2020 var 12,2 prosent.

NOTE 3: Immaterielle eiendeler

Programvare og lignende rettigheter	31.12.2021	31.12.2020
Anskaffelseskost pr. 1. januar	16 630 217	15 109 276
Tilgang i året	1 311 228	1 520 941
Anskaffelseskost	17 941 445	16 630 217
Akkumulerte avskrivninger pr. 1. januar	8 665 530	6 436 962
Ordinære avskrivninger i året	2 264 462	2 228 569
Balanseført verdi 31. desember	7 011 453	7 964 687
Avskrivningssatser (levetider) 5 år/lineært		

NOTE 4: Varige driftsmidler

Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	31.12.2021	31.12.2020
Anskaffelseskost 1. januar	3 374 855	3 661 600
Tilgang i året	481 790	743 586
Anskaffelseskost	3 856 645	3 374 855
Akkumulerte avskrivninger 1. januar	2 389 718	3 053 006
Ordinære avskrivninger i året	376 442	343 741
Akkumulerte avskrivninger avgang i året	0	-1 007 028
Balanseført verdi 31. desember	1 090 486	985 137
Avskrivningssatser (levetider) 3-10 år / lineært		

NOTE 5: Andre driftskostnader

	31.12.2021	31.12.2020
Husleie	1 848 972	1 326 524
Vedlikehold av leide lokaler	913	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	445 156	398 032
Leie maskiner, inventar og lignende	217 444	140 101
Mindre utstyrsanskaffelser	145 975	165 614
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	18 100	34 774
Kjøp av konsulenttenester*	1 396 044	1 035 435
Kjøp av andre fremmede tjenester*	119 441	403 389
Reiser og diett	411 097	328 106
Øvrige driftskostnader *	2 100 999	2 317 350
Sum andre driftskostnader	6 704 141	6 149 326

* Øvrige driftskostnader

	31.12.2021	31.12.2020
Kontorkostnader	800 894	961 094
Kommunikasjon (telefon, data, porto)	153 575	174 265
Reklame/informasjon/representasjon	784 010	931 394
Andre driftskostnader	362 520	250 596
Sum Øvrige driftskostnader	2 100 999	2 317 350

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler*

Varighet	Mellom 1 og 5 år	Over 5 år	Sum
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	1 800 000	1 800 000
Maskiner og transportmidler	100 000	0	100 000
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	35 000	0	35 000
Sum operasjonelle leieavtaler	135 000	1 800 000	1 935 000

*Kulturminnefondet har husleieavtale med varighet over 5 år på rapporteringstidspunktet. Årlig husleiekostnad er 1 800 000 kroner. Virksomheten leier kontormaskiner med varighet på over 1 år på rapporteringstidspunktet, der årlig leiekostnad er 35 000 kroner tilsammen. Kulturminnefondet har avtale om leiebil mellom 1 og 5 år, der årlig leiekostnad er 100 000 kroner.

NOTE 6: Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2021	31.12.2020
Tildelte, ikke utbetalte tilskudd	172 300 000	159 587 300
Sum tildelte, ikke utbetalte tilskudd	172 300 000	159 587 300

	31.12.2021	31.12.2020
Tilskudd til kommuner	670 000	0
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	10 838 000	10 546 000
Tilskudd til finansielle foretak	29 607 000	23 490 000
Tilskudd til husholdninger	90 834 000	77 466 000
Tilskudd til ideelle organisasjoner	9 567 000	9 312 000
Tilskudd og stønader fra staten til andre	141 516 000	120 814 000
Tilbakekalte tilskudd kommuner	0	-70 000
Tilbakekalte tilskudd ikke-finansielle foretak	-711 000	-1 515 000
Tilbakekalte tilskudd finansielle foretak	-3 016 000	-3 587 500
Tilbakekalte tilskudd til husholdninger	-13 925 500	-14 523 500
Tilbakekalte tilskudd til ideelle organisasjoner	-1 502 000	-1 281 000
Tilbakekalte/reduuerte tilskudd	-19 154 500	-20 977 000
Sum tilskudd og tilbakekallinger	122 361 500	99 837 000
Ikke utbetalte, tildelte tilskudd	-12 712 700	7 857 725
Utbetaling av tilskudd til andre	109 648 800	107 694 725

NOTE 7: Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2021	31.12.2020
Andre fordringer	116 369	32 888
Sum andre kortsiktige fordringer	116 369	32 888

NOTE 8: Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2021	31.12.2020
Innskudd statens konsernkonto	183 397 461	179 315 022
Kontantbeholdninger	97	3 040
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	183 397 558	179 318 062

Midler innestående på bank må sees i sammenheng med ikke utbetalte tilskudd.

NOTE 9: Ikke inntektsført tilskudd og overføringer

	31.12.2021	31.12.2020	Endring
Drift	1 032 207	1 034 999	29 239
Tilskuddsforvaltning	6 600 000	14 950 622	8 350 622
Sum ikke inntektsført tilskudd og overføring	7 632 207	15 985 621	8 379 861

NOTE 10: Annen kortsiktig gjeld

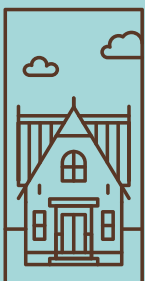
	31.12.2021	31.12.2020
Annen gjeld til ansatte	590 131	967 124
Påløpte kostnader	243 151	-458 484
Sum annen kortsiktig gjeld	833 282	508 640

HÅNDVERKSSTIPEND

Steinhugger og smed Magnus Aleksander Vartdal mottar Kulturminnefondets nasjonale håndverksstipend for sitt engasjement og glød for tradisjonshåndverket. Kulturminnefondet mottok hele 159 nominasjoner til stipendet i 2021.

Fellesbilde: Styreleder Samuel Billaud Feragen og Trygve Bragstad i Fortidsminneforeningen Trondheim og omegn, assisterende direktør Pia Wigtil i Kulturminnefondet, stipendmottaker Magnus Vartdal, styremedlem Kjetil Reinskou i Kulturminnefondet, Espen Sørburø og Rune Langås hos NDR.

Villa Wessel

Hovedhus i sveitserstil og pakkhus. Eierne Bianca og Børre Wessel ønsker å bevare uttrykket og setter i stand huset på en god måte med tradisjonelle materialer og teknikker, såkalte antikvariske prinsipper. Paret bruker prosjektet til kompetanseoverføring og deler fremgang og informasjon gjennom blogg, sosiale medier, seminarer og magasiner.

Kulturminnefondet har støttet prosjektet i fire omganger. Et strakstiltak, to tilsagn til hovedhuset og pakkhuset, samt tilskudd til kurs.

NORSK KULTURMINNEFOND
Org. nr.: 985980101

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Norsk Kulturminnefond årsregnskapsoppstillinger for regnskapsåret 1. januar - 31. desember 2021. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstilling av bevilgningsrapportering og virksomhetsregnskap, inklusiv kontantstrømoppstilling og noter, herunder sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstilling av virksomhetsregnskapet viser driftsinntekter på 22 456 309 kroner og driftskostnader på 22 456 309 kroner, og at tilskudd til andre er 109 648 800 kroner.

Etter Riksrevisjonens mening:

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav, og
- oppstilling av bevilgningsrapporteringen gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger for 2021, og kapitalposter per 31. desember 2021, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten
- oppstilling av virksomhetsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens resultat for 2021 og av eiendeler, gjeld og statens kapital per 31. desember 2021, i samsvar med statlige regnskapsstandarder (SRS).

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen*, *instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 2000–2899). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i *lov og instruks om Riksrevisjonen* og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av ledelseskomentarene (i del VI) og annen øvrig informasjon (del I–V) i årsrapporten. Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke informasjonen i øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapsoppstillingene og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom den øvrige informasjonen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at den øvrige informasjonen i årsrapporten:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Ledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapsoppstillingene

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapsoppstillingene som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS). Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som de finner nødvendig for å kunne utarbeide årsregnskapsoppstillingene som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar basert på årsregnskapsoppstillingene.

Som en del av revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapsoppstillingene får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende

transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer det overordnede departementet om dette.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000 for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapsoppstillingene som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapsoppstillingene og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til ISSAI 4000, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 22.04.2022

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Bernt Nordmark
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt

Vern gjennom aktiv bruk

